Ն 1409 — 1890 ՓԵՏՐՎԱՐ 7 ՇԱԲԱԹ — 1307 ՀԷՄԱՁԻ ԻՒ ԱՒԲԸ — ԱՌԱՆՁՆԷՍ

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՅՐՏԻՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՍԷ ԹԻՒՃԱՌԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱՊՕՆԷ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

	12 պուբէ	6 պուբէ	3 պուբէ
ՍԹԱՄՊՈԼ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիմայէ 20 ղրուշան

{صاحب امتياز: جيوڵكيان}

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

Վինէի, Զնէի վէ Շինճի սահիպէ ղրշ. 8
Գիւնէիւ սահիպէ 11է 10բ. հս. » 3

Մէվսիմը նախիյա տակիր պէնտէր մէճմուէնէ գապուլ օլունմամագ վէ ատբա օլունմայան էվրաղ իտտէ օլունմամագ տարը։

Իտարէխանէսի, Սթամբօլսա Գապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպասասընտա տարը։ Գրաֆիֆէի մէվսիմ հաղորդնա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Սոֆիատան իչար օլընտրղընա կէօրէ, պինպաչը Բանիցանըն զէվճէ-ան՝ Սոֆիատաքի գօնսօլոսարընը՝ զէվճի լէհինտէ թէվասսութէրինի բէճա իթմիշտիր։ Մուսաիլէ,լհա՝ հապսխանէտէ զէվճինտէ իչքինճէ վերլանիկիհատպիլէ, պու հալէ նիհայէթի վերիլմէսինի, վէ մուհաքէմէնին ալէնի օլմասը իչիւն Մ. Սմամպուլօֆ նէզտինտէ իճրաի թէչէպպիւսաթ իտիլմէսինի տակի գօնսօլոսարատան ըէճա իթմիշ իմիշ։

Իթալիա Մէճլիսը մէպուսանընտա ապատան Մ. Մացցօլէնի՝ Ինկիլիթէրա իլէ Բօրթուկալ պէյնինտէքի միւնասաբնը թէսվիրէսի՝ Պէրլինտէքի Աֆրիգա գօնֆէրանսը մուգավէնէմէսինին 12նճի մատտէսի մուճիպինճէ պիր հէյէթը հաքէմէ հէվալէ օլունմասընա տաիր Իթալիա հիւբիւմէթի թարաֆընտան վուգու պուլան թէչէպպիւս հագրնտա ըէիսը վիւքէլա Մ. Գրիսբիի իսթիճվապ իթմիշ օլմաղլա, Մ. Գրիսբի՝ օլ պապատէքի միւգաքէրթա պաշլանմըշ օլտըղընտան, շիմալիքը պիր ճէվապ վերէմէյէճէյինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Ռիվայէթէ կէօրէ, Ալէմանիատա ինթիխապաթ իճրա օլընտրգտան սոնրա բրէնս Պրազմարգը եէվմը վէլատէթի օլան ալաքը։ ապրիլին 1ինճի կիւնիւ ըէսմի կաղէթա՝ իմբէրաթօր թարաֆընտան միւշարէյէհէ կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպը նէշր իտէճէք տիր։ Իմբէրաթօր մէքթուպտա, բրէնսին 40 սէնէսէն զիյատտ տէվամ իթմիշ օլան մէսէլէքը բուլիթիգխի էսնասընտա իպրաղ էյլէտիկի խրտէմաթ զիքր օլընտրգտան սոնրա, պու կիպի պիր զարէթ սահիպինին միւհմաճը իսթիրահաթ օլտըղը պէյան իտիլէճէք տիր։

Մէսէլէնին միւշքիլ ճիհէթի՝ իմբէրաթօրին պաշ վէքեալէթ մագամընը թէվմի իտէճէկի զամրն ինթիխապը իտուսուսընտա տրը։ Մագամը մէգթիւր իչիւն 3 զամրն եանի գօնթ Վալտէրսէ իլէ գօնթ հէրպէրթ տր Պիգմարգին վէ Մ. Բուրգամէրին իսմէրի սէօյլէնմէքտէ տիր։

Մ. Բուրգամէրին տիկէր իքի բագիպինէ զալէպէ չալաճաղը՝ սէրայը իմբէրաթօրիտէ զանն իտիլմէքտէ տիր։

Գրալ Միլլի՝ Պէլկրատտա ահէպ-պապընտան պիրինէ եազտըղը պիր մէքթուպտա, գարիպէն Սրանիա թարիգիլէ պէյան էյլէմիշ տիր։

Միւհթէմէտ Ամէրիգատա Ամերգանատա էյալէթինտէ տէլիգանը՝ նէն պիրի՝ ալագա իթտիկէ պիր գըզն պիրրինի իզալէ իթտիքաէն սոնրա թէլէֆ իթմիշ վէ գաչմագ խրա թէմիշ իսէ տէ, զօնչուլար՝ մէրգումը թուրթուպ մահալը ճինայէթէ կէօթիւրտիքէն սոնղրա գըզն նաշը իւզերինտէ գամիրի պալթա իլէ գալ վէ պաճագլարընը վէ պաշընը քէսէրէք իտամ իթմիշլէր տիր։

ԹԷԼԵԼԻՊԱՖ

(Ադոռ ոը Գոնբանինօբ)

Բարիզ 17 փետր.

Ֆէկ-բոնը պէյանընա կէօրէ, մարէշալ Մագ-Մահոն՝ հալէքէթը վագրաբընտան տօլայը տիւգ տ'Օլէանը թէպրիք իչիւն Մարքի Պօվուարըն խանէսինէ կիտիպ իսմինի գայտ իթտիրմիշ տիր։

Բարիզ 17 փետր.

Էէս ոը Բուլինն պէյանընա կէօրէ, հուտուտատաքի ասքէրին թէգեիտ ուիքտալի՝ Ալէմանիատա եէնիտէն իքի ֆրգան ասքէրինին թէչքիլի նէթիճէսի տիր։

Սբանտաւ 17 փետր.

Ալէմանիա տախիլինտէ վագը պէօյիւք ֆապրիգալար թարաֆընտան նապ օլընան մուրախասալը իլէ տիւնքի կիւն վուգու պուլան միւզաքէրաթի միւնասէպէթիլէ, հարպիէ նապրը՝ իմբէրաթօր նամընա օլարագ բէք չօգ ֆապրիգաթօրլար իլէ ամէլէյէ նիշանլար վէրմիշ տիր։ Նապրը միւշարէլէյի՝ իգ ամէթկեահ մէսէլէսինտէն պահս իմտիկի սըրատա, ամէլէյէ մախսուս պիր թագրմ խանէլէր ինչասը իչիւն մէպալիղը քիւլիրէ վէ եաշը ամէլէ իչիւն տախի պիր իւճրէթը միւնղամէ իմթասընը վատ էյլէմիշ տիր։

Մատրիտ 17 փետր.

Գոնչի տը Բաբլ իլէ տիւգ տը Շարթը՝ Հավանայա միւվասէլէթ իթտիկէր։

Մատրիտ 17 փետր.

Մէճլիսը մէպուսանտա խարճիլէ նապրը՝ Ճիպրալթար գուրպինտէ Ինկիլիթէրա թարաֆընտան ինչա օլընանագ պիր գանալ իլէ Ինկիլիզ տօնանմասընն Գանարին ատալարը գուրպինտէքի մանօվրալարը հագրնտա իրրատ օլընան պիր սիվալէ ճէվապտն, պու պապատ ճանիրաբ հիւբիւմէթտէն պագը մալիւմաթը բէսիրէք թալէպ օլընտըղընը վէ հիւքիւմէթին պու իչատ քէմալը մէթանէթլէ հարէքէթ իտէճէյինի պէյան իթմիշ տիր։

Պէլկրատ 17 փետր.

Մէճլիսը մէպուսան՝ չըմէնտրֆէր խաթթլարընն իչլէթմէ իմթիյազընն իչլէթիրաբ իչիւն 26,600,000 ֆրանխանի հագրնտաքի լայիհայը գապուլ իթմիշ տիր։

Պէրն 17 փետր.

Զվիցէրիա ճիւմհուրիյէթինին մէճլիսը միւթթաճրտը ամէլէ մէսէլէսի նէ տաիր Ալէմանեա թարաֆընտան վուգու պուլան տավէթէ վէրիլի ճէվապտա, Ալէմանիանըն հարէքէթը վազրասը՝ Զվիցէրիա թարաֆընտան թէչքիլի օլունան գօնֆէրանսա միւշքիլաթ չըգարմագ մագսէտինէ մէպալի օլմայրպ, էն էվվէլ քէնտի (Զվիցէրիա) ճանիպինտէն թէսվիյէսի թէչքիլի իտիլէն մէսաիլին թէսվիրէսինի գօլայլաթմագ մագսէտինէ միւսթէնէտ իտիլմինի թաստիգ էյլէմիշ տիր։

Մէճլիսը մէգքիւր՝ Ալէմանիանըն տավէթը վագրասընը էսասէն գապուլ իլէ պէրապէր գօնֆէրանսընն սուրէթը թէչէքքիլի իլէ միւտէթը իճմիլմաք վէ բրուքսալը հագրնտա Ալէմանիա հիւբիւմէթին տէն պագը մալիւմաթ թալէպ էյլէմէքտէ տիր։

Վէյանա 18 փետր.

Աւսթրիանընն էսպագ խարճիլէ նապրը գօնթ Անտրասի կէճէ եարբսընտան 3 սաաթ սոնրա վէֆատ իթմիշ տիր։

(Ադոռ Օրէնբաչ)

Բարիզ 18 փետր.

Ֆրանսանընն Բէթէրսպուրկտաքի սէֆիրի Մ. տը Լապուլէյ՝ ահվալը սրհհիթսինէ պագմագսըզրն սէմու-րիյէթինի մուհաֆազա իթմէկի թալէպ իթտիկինտէն, Տէրսաատէթ սէֆիրի գօնթ տը Մոնթեպելլօ Տէրսաատէթտէ գալըպ, պագը կազէթալար թարաֆընտան բիվայէթ օլունտըղը վէճհէյէ Ֆրանսանըն իթալիա սէֆարէթինէ թալին օլընմամագ տրը։

Բարիզ 18 փետր.

Մէճլիսը մէպուսան՝ Թիւրքիա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ մէվճուտ թիճարէթի ահտնամէսինին թէճտիտինէ տաիր Մ. Թիւռէլ թարաֆընտան իրատ օլընան սիվալրն միւզաքէրէսինի եէվմը աբէրէ թաալիգ իմիշ տիր։ Հիւքիւմէթ՝ պու մէսէլէ հագրնտա իճրաի միւզաքէրաթի իթմէզտէն էվվէլ Պապը Ալինին ճէվապընա պէքլէյէճէք տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պոդէ վաբօրը հիւմայունը սիւվարիսի պինպաչը հաֆըզ հիւսէյին պէյիլէ, Իտարէի Մախսուսէ մաքինա էնսբէքթօրը պինպաչը Վէսաֆի պէյէ դայմագամըգ,

Սուլթանէ վաբօրը հիւմայունը սէյրը սէֆարին մէմուրը սաղ գալ ադաբը Ահմէտ Բէմզի էֆ. իլէ, Միտիլլի լիման ըէիսի սաղ գալ աղաբը Հասան ղաբտանա պինպաչըլըգ բիւթպէսի թէվճիհ պուլուրլմըշ տրը։

ՄՈՒՍԱ ՊԷՅ

Գու կիւնքի Սաղոհտա օգունմըշ տրը։ «Պիթլիս վիլայէթի տախիլինտէ Ալալաթ գազասընա թագի Դիւանը գարիէլի Կիւլիւզարրն խանէսինէ տուխուլ իլէ մէգպուրէյի ճէրհ վէ Մուրատան տէտէի վէ Կիւլիզարրն գարնբէտերի Մանուկ վէ զէվճի Ցակոբը գաթլ վէ էվալ ու էշեասընը ախպ ու զասպ իթտիկի իտտասարյլա մաղնուալէյհ օյան Մուսա պէյ հագրնտա միւսթանթիգ թարաֆընտան վերիլէն մէնը մուհաքէմէ գարարը ալէյհինէ միւտտահի չախսի Կիւլիզար թարաֆընտան իթիրազ օլունմաղլա, էվրագը լազրմէսի՝ հէյէթը իթհամիրէյէ թէվտի դրընտրդր իչտիրմիշ տիր։»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Մէմուրիրը հիւքիւմէթէ սէրիան պիրէր մաաշ իթթասը հագրնտա Պապը Ալիէ իրատէի Սէնիէ վիւրուտ իթտիկի, վէ մաաշաթա թախսիս օլընմագ իւզրէ էլեէվմ 140000 լիրալրգ պիր խմիգրագ ագտը ի-չիւն միւգաբէրաթա ճերէյան իթմէքտտէ օլտըղը Մէնիլեօրտ օգունմըշտրը։

—Մախսուսէնին Շ-ոէ վաբօրընն կէյէնտէ հարէմ Իսկէլէսի էօնիւնտէ Տ-ոբ-նամ Ինկիլիզ վաբօրընն իւզէրրնէ տիւշէրէք հէր իքի վաբօրը սագամիամրշ օյան Շ-ոէ սիվարիսի պինպաչը Ճէմալ էֆ.՝ Հայ հապս օրնտրգտան սոնրա պիր միւտտէթ սէֆիանը Շահանէտէն պիրինտէ Զնճի սիվարիլիքէ խմիխտամ օյունագագ տրը։

—Պահրիյէ սէնալի սիւպեան թապուրը մուգիգա մուալիմի Լօմպարտի էֆ.՝ քէնտի արզուսը մուճիպին ճէ պինպաչրլրգ բիւթպէսիլէ սիւքը ասքէրիյէ տախիլ օյմուշ տրը։

—Մախսուսէնին մուհասէպէճիսի Նէճիպ էֆ. ազլ օյունրպ, մէմուրի յէրը մէգքիւրէյէ վէքեալէթէն մուհասէպէ միւմէյիզի Մ՝օհսին պէյ թարին օյունմըշ տրը։

—Լօնտրատան Մ. Միչէլ Զարիֆի իլէ Ամերիկատան Մ. Անտրէ Սինկլոս՝ Պէյօղլունտա Բում միլլէթ մէքթէպինին մէսարիֆը ինչարիէսի իչիւն 100էր լիրա իսանէ կէօնտէրմիյէր տիր։

—Իթալիա սէֆարէթի պիրինճի սրը քեամիպար ճէտիտի Մ. Պուսագօ իլէ, Եունան սէֆարէթի 2ինճի թէր ճէմանը Մ. Նաուտ՝ տիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշէր տիր։

—Եամագլր-վակոն գումբանեասը միտրի Մ. Նակէլմաքէր թարաֆընտան իսթիյազը թալէպ օյնան չըմէնտրֆէր խաթթը՝ եալնըզ Մուսանեատան Պրուսայա գառար օլմայրպ, խաթթը մէգքիւրն Քէօթահէյա գառար ուղատրլմասը տախի իսթիյազ տախիլինտէ օլարագ իսթիտա իտտիրմիշ տիր։

Մ. Նակէլմաքէր՝ տառ խաթթը պիր չըմէնտրֆէր ինչասը իսթիյազը նը թալէպ իսթմէքտէ օլուպ, օլապատ Նաֆիա նէզարէթինէ թագտիմ իսթտիկի լարիհա՝ նէզարէթը միւշարէյէ,յհատան Պապը Ալիէ թագտիմ օլունմըշ տրը։

—Սամսուն իլէ Պապտատ պէյնին տէ պիր չըմէնտրֆէր ինչասընա թարիպ օյան Մ. Դօթար՝ պու քէրրէ էվրօբատան Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Թիւրքիա վէ Ալէմանիա մուրախասալարը պէյնինտէ իսվա օյընան եէնի թիճարէթի ահտնամէսի՝ մէճլիսը խասը վիւքէյճա զապուլ օյընմըշ տրը։ Ահճագ ճանիպը Պապը Ալիտէն պիր կէօմրիւք նիզամնամէսի թանզիմ վէ նիզամնամէի մէգքիւր Ալէմանիա թարաֆընտան գապուլ խտիրտքտէն սոնրա մէգքիւր ահտնամէնին մէգրը իճրայէ վազ օյընապիլէճէյինին Ալէմանիա՝ հիւբիւմէթը Սէնիէյէ պէյան էյլէմիշ տիր։

—Պէլճիգա սէֆիրի Մ. Ֆօրիկրաղ՝ մէէզունէն մէմլէքէթինէ, վէ պանքէր Մ. Սթէֆանօվիչ՝ Ամինայա աղիմէթ իթմիշէր տիր։

—Սէրվէթտէ օգունտրղընա կէօրէ, Բում բաթրիղխանէսինին միւղայէզի մալիյէսի քէսպը չիտտէթ իտուպ, պիր գաչ ադամ պէրու մէմուրին վէ խաստէմէսինէ մաաշ վէրիլէմէմէքտէ օյմասընա մէպնի, միլլէթ մէճլիսը միւթթէլիթի՝ պիր չարէ պուլմագ իւզրէ միւգաքէրէ վէ իսթիշարէյէ մէճպուրիյէթ կէօրմիշ տիր։

Մէթրօբօլիտ վէ բիւգօբսալարընն ավտիտինի թաշրա էհալիսի թէէտիյէ էյլէտիկի հալտէ, Բաթրիգ օլմագլա պէրապէր Սթամպօլ վէ ճիվարը պաշ բիւգօբսը օյան Ռում Բաթրիգնէ թաշրա մէթրօբօլիտ վէ բիւգօբսալարընն սէնէվի իթա էյլէտիկի 3-4000 լիրատան պաչդա, Բաթրիգխանէ սանտրղը տախի չէկ լի 125էր լիրատան սէնէվի 1500 լիրա վերմէքտէ օլտըղընտան, հիշ օլմադիսէ, պու մ[illegible] վէ ճրպարընտա միւթէմէքքին Ռում-լար թարաֆընտան ճէյ օյունընա գարար վերիլմիշ տիր։

Վերիլէն գարար իգթիզասընճա, պէհէր ֆամիլեա բէխսիսէն պրնմագ իւզրէ թախսիս օյնան վերկի 4 պինֆա թագսիմ օյընրպ, պիրինճի սընֆըն վերէճէկի մէպլաղ՝ պու սընֆա տախիլ օյանագ օյան զէվամթի բէյնինի թէրք օյընմըշ, վէ ի քինճի սընֆտան սէնէվի 25 վէ 3ինճի սընֆտան 15 վէ կինճի սընֆտան 5 ղրշ. տալդ իտիլմէսի թէնիպ օյընմըշ տրը։

Ռում Բաթրիգի էֆ.նին սէնէվի մաաշը 600,000 ղրշ. օյմագլա, ըստ թամպալ վէ ճիվարը Ռում էհալիսինէն սէնէվի թահսիլ օյընմասը միհթէմիլ օյան 2-2500 լիրա իլէ միւզայէպ ամիլիէնին պիր տէրէճէյէ գառար թէհվինի, վէ մէմուրին վէ խաստէմէ մաաշաթընընն թէէտինի մէմուլատտա օյընը յօր։

—Պրուսա վիլայէթինտէ պիր միւտտէթտէն պէրու գալպ ագչէ սիբիլիմէքտէ օյտըղը հալտէ պու քէրրէ գալպագան գալպալարը իլէ գալպ չէրեէք վէ 5 մէճիտիյէ վէ գալպա գանլարընն տէրտէսթ իտիլտիկի՝ Պրուսատան Զապթիյէ նէզարէթինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Խատրմ քէօրիւ ճիհէթինտէ թօշճ միրիլիվասը հիւսէյին բաչա իլէ, խատրմ քէօրիւ իսթիհքեամ վէ ինշաաթ գօմիսիօնը ադաալընտան գամագամ Նուրի պէյ՝ պու քէրրէ վէ ֆաթ իմիշլէր տիր։

—Ժանտարմալարընն թէգաիւտ իտիրմէմէսի վէ պինանէն ալէյհ մասալարընտան 100տէ 5 ալընմասը վէ ֆագաթ պուլնարտան իճրաի վազիֆէ իտէր իքէն վէֆաթ իտէն վէ եարալանան օլուշ իսէ, ինդէրէ տօղրուտան տօղրույա Մալիյէ նէզարէթինտէն մասալ թախսիսի գարարլաշտրըլըպ, քէյֆիյէթ՝ մագամը Սէրասքէրիտէն պիլճիրմէ Ժանտարմա գօմանտանլըգլարընա իշար պուլրըմշ տրը։

—Սթամպոլ Պանգասընն ալաճաղը օյան 150000 ֆրանք վերէմէմէսին տէն տօլայը Իմմարիանը Լիմֆրնօ չէհրինտէ իճրաի մուամէլէ իտէն Եունանը Բօսոֆանաքի նամ թիճճար մաղազասընն իքիլասընա հիւքմ իտիրտիկինի Իթալիա կապէթալարը եաղըյօրլար։

—Իւսքիւպտէն Նէ-ըշ-ա եազըլ տրղընա կէօրէ, շէհրը մէգքիւրտէ չըմէնտրֆէր սերմաքինիսթի Աւսթրիա թէպասասընտան Մ. Սուսթերին խըզմէթինտէ պուլնան պիր Իսլամ Արնավուտ՝ Մ. Սուսթերէն ալտըղը էմր իւզ'ընէ, ոթասիօն գուրպին տէ սիլահ ամմրշ օյան Եունան գօնսօլոսընն գաստաը Ամանասը թութմագ իսթէմիշ իսէ տէ, գաստա՝ ատի պիր սթասիօն պէքճիսինի տինէ մէք իսթէմէտիկինտէն թէսլիմ օյամըշ, վէ պունըն իւզէրինէ արալարընա պիր միւնազսա զուհուր իթմիշ իսէ տէ, բէք օ գառար քէսպը չիտտէթ իթմէմիշ տիր։ Պիր գաչ սաաթ սոնրա մէրգում Արնավուտ՝ Եունան գօնսօլոսանէսինէ կիտէրէք գաստասընա կիրմիշ վէ բէվմէրէ իլէ մէրգում գաստասը թէլէֆ էյլէմիշ տիր։ Եունան գօնսօլոս վէ թէրճէմանը՝ սիլահ սէսի իւզէրինէ մահալը ճինայէթէ գօշուպ մէրգում Արնավուտը թէվգիֆէ հիւքիւմէթ թէսլիմ իթմիշէր տիր։ Հիւքիւմէթ՝ թահգիգաթա իպթիտար իթմիշ օլուպ, Ամանասը գօնսօլոսանէսինին իչէ միւտահէլէսինի գապուլ իթմէյօր իմիշ։

—Մարսիլիա գազասը Ամերիգանատան Նիւ-Եորքտան ստացաբ հետեւեալ հեռագիրը։

Ֆրանսական Գոնգոյի Ֆրանսական Գոնգոյի Ֆրանսական Գոնգոյի

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԱՆԱՍԹԸՐԼԱՐԸՄԸԶ

Գ—ւշ Դ-Բ-Լ-Բ

Միլլի իշլէրիմիզտէ էկէր հազգընտա բէք չօգ սէօզ սէօյլէնմիշ, վէ ֆագաթ հիչ պիր չէյ եափըլմամըշ պիր մէսէլէ վար իսէ՝ օ տա մանասԹըրլար մէսէլէսի տիր։

Բաթրիգխանէ արասա պիր Վ—ս-ըէէյ Ի—ր—— Թէշքիլ իտէր, մուֆասսալ լայիհալար Թանզիմ, վէ անլէրտէն տահա մուֆասսալ Նուիթգլար իրատ օլընըր․ պիր գաչ այ միլլի իշլէրտէ ինԹիզամըն արԹմասընը արզու իտէն աչխարհականլար իլէ մանասԹըրա չէքիլիփ բահաթճա եօմիւր կէչիրմէք արզուսընտա պուլունան իխԹիյար կրօնականլարտա Թաթըլը իւմիտլէր հասըլ օլուր․ վէ պատէհու Թէքրար էվվէլքի հալը տէվամ իտիւփ, մանասԹըրլարըն հալ սէֆալէԹ իշԹիմալը՝ ինԹիզամ արզուսընտա պուլընանլարըն մուճիպը Թէէսսիւֆի օլուր։

Սահմանադրութիւնըն նէշրինտէն պէրու՝ բէք չօգ չէյլէրտէ ազ չօգ պիր իսլահաթ իճրա իթմէք, ազ չօգ պիր էյիլիք հասըլ էյլէմէք միւմքին օլմուշ տըր․ պու մանասԹըրլար իչինտէ իսէ՝ իսլահաթ իճրասը չէօյլէ տուրսուն, պիլաքիս մէշհէպ վէ քի-Թաւ Նազարընտան բէք պէօյիւք պիր վազիֆէ իւֆա իթմիշ օլան օ մուգատտէս Թէէսիսաթ՝ կիւնտէն կիւնէ իգԹիրարտան տիւշմիւշ, բէք չօգլարը մուաթթալ պիր հալէ կէլմիշ, վէ իշլէրինտէ պօրճ ալԹընտա էզիլմէյէն հէման Նաւիր գալմըշ տըր։

Սէնէլէրճէ պիր մանասԹըրըն բիյասէԹինի իճրա էյլէմիշ օլան Բաթրիգ. Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէԹլէրինին զէմանը իտարէլէրինտէ մանասԹըրլարըն պու հալը սէֆիլանէսի Նազարը տիգգաԹա ալընարագ՝ իսլահաԹը լազըմէնին իճրասընա Թէվէսսիւլ իտիլմէսի՝ քէնտիլէրինին ԲաԹրիգլիկէ ինԹիխապ իտիլտիքլէրի զէմանտան պէրու՝ ումումէն ինԹիզար իտիլէն իճրաաԹտան իտի․ պինաէնալէյհ մանասԹըրլար մէսէլէսինին միւզաքէրէսի իչիւն ախիրէն Բաթրիգխանէտէ վուգու պուլան Թէշէպպիւսաթ քէմալը մէմնունիյէԹլէ Թէլագգի իտիլմիշ, վէ պու Թէշէպպիւսաթըն խայրլը նէԹիճէլէր հասըլ էյլէմէսի ումումէն Թէմէննի իտիլմէքտէ պուլընմըշ տըր։

* *

ՄանասԹըրլար մէսէլէսինին էհէմմիյէԹը ֆէվգէլատէսի՝ պիզի՝ պու մէսէլէնին միլլի իշլէրիմիզ տայիրէսինտէ ճիտտի պիր սուրէԹտէ մէվգիի միւզաքէրէյէ վազ իտիլմէսի չու զէմանտա՝ օլ պապտէ պազը միւԹալաաթ սէրտինէ սէվգ իտիյոր։

Պու պէնտին մուհարրիրինին զաննընճա՝ մանասԹըրլար հազգընտա պու անէ տէկին եափըլան վէ սէօյլէնէն չէյլէրին հիչ պիր նէԹիճէ հասըլ իտէմէմիշ օլմասը՝ իքի սէպէպտէն իլէրի կէլմիշ տիր քի՝ պունլարըն պիրինճիսի պիզտէ մանասԹըրլարըն նէ՛ կիպի միւէսսէսաթ օլտուգլարը Նազարը տիգգաԹա ալընմամասը, վէ իքինճիսի տէ՝ զէմանըն կէօսԹէրտիկի իճաբաԹ վէ մէճպուրիյէԹլէրէ տիգգաԹ իտիլմէմէսի տիր։

ԽրիսԹիյանլըգտա Քիլիսէլէր վար տըր քի՝ մանասԹըրլարըն բէհապին սըրըֆըրըն տիւնեատան չէքիլիփ— կէչինմէք էնտիշէսի օլմադըգըն— բահաԹճա եօմիւր կէչիրմէք, վէ տուա իԹմէք մահալլերի օլմասընը գապուլ իԹմիշլէր տիր․ պու հալտէ՝ մանասԹըրլարըն մուգատտէս Թէնպէլխանէլէրտէն բէք ազ ֆարգը օլուր․ ֆագաթ Լուսաւորչական Քիլիսէսինտէ՝ մանասԹըրլար պէօյլէ ճանըրխնանլարա ֆարտէսիգ պիր սուրէԹտէ գադանմազ. զայրէթինտէ պուլընանլարըն մերքէզի հիւքմինի ալմըշ տըր․ էսքի զէմանլարտա — ... վէ իխԹիյարը ինզիվա իչին լազըմ օլան պիր գաչ մանասԹըրտան պաշգա հիչ պիրի՝ պէօյլէ բուհանի-Թէնպէլխանէ հալինտէ իտարէ օլընմամըշ տըր․ պիլաքիս Քիլիսէմիզին վէ քիԹապէԹիմիզին Թարիխինէ վագըֆ օլանլար իԹիրաֆ իտէրլէր քի՝ պիզտէ մանասԹըրլար էն մուգատտէս զայրէԹլէրին, էն միւպարէք սայլարըն մերքէզլէրի օլմուշ, պունճա միւգԹէտիր միւվէրրիխլէր, մուհարրիրլէր, շաիրլէր անլէրտէն եէԹիշմիշ, վէ պունճա նէֆիս էսէրլէր անլէրտէ եազըլմըշ տըր։

Տիկէր Թարաֆտան՝ մանասԹըրլարըմըզըն Թարիխինէ ազ չօգ վագըֆ օլանլար պիլիրլէր քի՝ միւէսսէսաԹը մէզքիւրէ՝ էսքի զէմանլարտա միլլէԹին իւզէրինէ՝ պօրճլարը Թիւքէնմէզ, վէ նէ գատար չալըչըլսա պիւտճէլէրի ինԹիզամա կիրմէզ պիրէր եուք հիւքմինտէ տէյիլ իտիլէր։

Էսկի զէմանլարտա միլլէԹիմիզտէ մանասԹըրլար միւքէմմէլ Թարլալարա վէ սիւրիւլէրէ մալիք, քէնտի մահսուլլէրի քէնտի իտարէլէրինէ եէԹիշիր, Ճէնապը հագգըն հէր կէօնտէ նիմէԹլէրինին մէպզուլ օլտուղը մամուր վէ ապատան մահալլէր իտիլէր․ ՄանասԹըրլարըմըզըն էքսէրի ֆէրրահ վէ լաԹիֆ մէվգիլարտա ինշա օլընմըշ տըր․ պունլար էսկի զէմանլարտա օ գատար կիւզէլ պիր հալտէ իտարէ օլընըր իտիլէր քի՝ ճիվար էհալիլէրինին եազ մէվսիմինտէ կիտիպ հաֆԹալարճա անլէրտէ իգամէԹ իտէրէք, հէմ բուհանի, հէմ տէ ճիսմանի սուրէԹտէ Նաիլը ֆէրահ օլմալարը ատէԹ հիւքմինի ալմըշ իտի․ վէ պու ատէԹ Անատօլու պէլտէլէրինին էքսէրինտէ հալէա պագի տըր։

Պու հալտէ չիմտի մանասԹըրլարըմըզըն նիչիւն էսկի մամուրիյէԹ վէ բիֆահըա պուլընմատըգլարընըն սէպէպինի անլամագ իսԹէրմիսինիզ․ Շունըն իչիւն քի՝ չիմտիյէ գատար անլէրճէ իճրաաթը տիւշիւնիլմիշ օլան Թէտապիրտէ՝ պու Թարիֆ իԹտիկիմիզ չէյլէր Նազարը տիգգաԹա ալընմայըբ (վէ եախօտ բէք ազ Նազարը տիգգաԹա ալընըբ), պաշլըճա մանասԹըրլարըն Թէնասիւր իտտիշէր վէ տիւբէլ մերքէզլէրի հալինի ալմասը տիւշիւնիլմիշ տիր։

ՄանասԹըրլարճա իճրա օլընաճագ իսլահաԹ՝ իչ կէօրմէք իսԹէյէն բէհապինէ բահաԹ եաշամագ իչիւն իգամէԹկեահլար հազըրլամագ նօգԹայի Նազարընտան ... իտիլիրսէ, պէօյլէ պիր նէԹիճէ հասըլ իԹմէսինի իւմիտ իԹմէմէկ․ զիրա պէօյլէ մանասԹըրլարա օԹուրուպ տուա իԹմէքտէն պաշգա հիչ պիր չէյ եափմայան բուհպանլարը լիւզումըլըգ եօգ տըր․ վէ բէհապինին եօմրլէրինի քէնտիլէրինտէն պաշգա հիչ քիմսէյէ ֆայիտէսիզ սուրէԹտէ իմրար իԹմէկլէրի տէրէօզտէ իԹմիշ օլտուգլարը մուգատտէս վազիֆէյէ տէ մուվաֆըգ տէյիլ տիր։

Ֆագաթ էկէր մանասԹըրլարըն պիզտէքի էվվէլքի հալի Նազարը տիգգաԹա ալընըր, վէ օ հալ իլէ զէմանըն Թէպէտտիւլաթը միւզանէրէ, պու մուգատտէս Թէէսիսաթըն ... յանըմընա Թէվֆիգի ճէհէԹ կիտիլիր իսէ՝ բէք միւֆիտ նէԹիճէլէր իսԹիհսալի միւմքին տիր։

Պու զէմանըն Թերագգիյաթը խիթիգամ իտէր քի՝ ֆայիտէսիզ մաարաֆ վէ ֆայիտէսիզ ֆէտաքեարլըգ իխԹիյար օլընմասըն․ էսկի զէմանտա տա մանասԹըրլարըմըզըն Թէշքիլաթընտա գապուլ իտիլմիշ օլան պու ուսուլ՝ անլէրտէ իճրա օլընաճագ իսլահաԹըն էսասը ատտ օլընմալը տըր։

Հէր մանասԹըր պիր իհԹիյաճա խըտմէԹ իԹմէլի, քէնտի վէճուտընըն ֆայիտէսինի՝ վազը օլան խըտէմաԹը իլէ միլլէԹէ իսպաԹ էյլէմէլի տիր․ Պու չարԹ— վէ անճագ պու չարԹ— իլէ մանասԹըրլարըմըզ էսկի մամուրիյէԹի պուլուրլար։

ԲաԹրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէԹլէրի Տէրսաատէթ ԲաԹրիգլիկի բուհանի մերքէզինի Արմաշ մանասԹըրընտա Թէէսիս իտէրէք պու էսասը նէ գատար Թագտիր իԹմիշլէր տիր․ Արմաշ վանքը, չիմտի միլլէԹ իչին պիր ուլումը մուգատտէսէ մերքէզի օլտը քի՝ անտէն եէԹիշէն ալիմ բէհապին՝ միլլէԹին բուհանի ինԹիյաճաթընա խըտմէԹ էյլէյէճէքլէր տիր․ պու սուրէԹլէ Արմաշ մանասԹըրը միլլէԹէ հագիգի վէ բէք պէօյիւք պիր խըտմէԹ իւֆա իտէր պիր մուգատտէս մահալլ օլմըշ օլտըգընտան՝ անըն —հէր կէօնա իհԹիյաճատան վարէսՍէ օլարագ— Թերագգի էյլէմէսի իչիւն՝ հէր տիւրլիւ Թարաֆլընտան մուավէնէԹին տիրիղ իտիլմէյէճէկի էմինտէքի իւմիտիմիզ բէք պէօյիւք տիր։

Տիկէր մանասԹըրլարըմըզ տա պու չըգըրա իտխալ իտիլմէլի տիր։

Անատօլուտա բէք չօգ մանասԹըրլարըմըզ վար տըր քի՝ գօլայլըգլա՝ միլլէԹ չօճուգլարընա ումումի սուրէԹտէ իքինճի տէրէճէտէ Թէրպիյէ վէրմէք, վէ եախօտ խուսուսի սուրէԹտէ պիր ֆէննի վէ եա պիր իլմի էօյրէԹմէք իւզրէ մէքԹէպ հալինէ վազ օլընապիլիրլէր․ պու մանասԹըրլարըն մամուր վէ ապատան պիր հալ ալմալարը անճագ չալըշգան վէ իշկիւզար ատամլարա միւհԹաճ տըր։

Էն զիյատէ արզու իտէճէկիմիզ պիր չէյ՝ Թարլալարա վէ մեզրաալարա մալիք օլան մանասԹըրլարըմըզտա՝ զըրաաԹ Նումունէ Թարլալարը, վէ զըրաաԹ ԹաԹպիգաթ մէքԹէպլէրի Թէշքիլի տիր․ Պէօյլէսիւլէրինտէ չիֆԹճի օլաճագ օլան չէօյլիւ չօճուգլարըմըզ՝ իլէրուտէ իշլէյէճէքլէրի սէնաաԹը չօճուգլըգլարընտան էօյրէնմէքտէն գատար ֆայիտէլի պիր խըտմէԹ Թասավվուր օլընամազ․ վէ մանասԹըրլարըն Թարլա վէ էմլաքընըն պէօյլէ ֆայիտէլի պիր մագսատա խըտմէԹ իԹտիրիլմէքլէրի որըատա եէԹիշտիրտիքլէրի մահսուլաԹ՝ անլէրին Թէսվիյէի իհԹիյաճընա, վէ Թէզախուր սէրվէԹինէ տէ խըտմէԹ իտէճէկլէր․ Նէ՛ գատար կիւզէլ պիր իգբալ վէրմիշ օլուր օ բահիպ քի՝ կէնճլէրէ Ճ.Նապը հագգըն քէլամլարընը էօյրէԹտիկի սըրատա, անլէրէ Նամուսլարըյլա եաշամանըն, վէ ճէմիյէԹը պէշէրիյէյէ ֆախտէլի ազալար օլմանըն եօլընը տա կէօսԹէրիր․ պու եօլտա պիր խըտմէԹ՝ բաշպարտան պաշըա պիր ... վէրիպ տիւնեայը մուախէզէ իԹմէկէ, վէ անտէն սօնրա բահաԹ բահաԹ կէզմէկէ պին քէրրէ միւրաճճահ տըր։

Պագը մանասԹըրլարըմըզ վար տըր քի՝ վասի օրմանլարա մալիք տիրլէր․ պու օրմանլարըն անճագ ֆէննէ մուվաֆըգ պիր սուրէԹտէ իտարէսի իլէ պու պայանքի ամէլիյաԹըն չալկըրտանա իրաէսի՝ օրմանճըլըգ ֆէննինէ վագըֆ կէնճլէրիմիզ եէԹիշմէսինի, վէ պու ֆէննին միլլէԹիմիզտէ Թերագգիյընը մուճիպ օլուր․ վէ պիզ զանն իթմէյիզ քի՝ մանասԹըրլարըն պէօյլէ հիւսնը իտարէ իլէ հէմ պօրճտան գուրԹուլմալարընա, հէմ տէ միլլէԹէ ֆայտէլի խըտմէԹլէր իԹմէլէրինէ մէզհէպճէ մանիալար մէվճուտ օլսուն։

* *

Հէր մանասԹըրըն՝ ահվալ վէ իհԹիյաճաթը մահալլիյէյէ կէօրէ ֆայտէլի պիր խըտմէԹ իւֆա իթմէսի միւմքին տիր․ մէսէլէ եալընըզ մանասԹըրլարըմըզըն վիճտանտէն իսԹիֆատէ իԹմէք իւզրէ՝ պու զէմանըն էֆքեարը վէ ամալինէ մուվաֆըգ սուրէԹտէ պիր Թէշէպպիւս վուգու պուլմասընտա տըր․ Ֆրանսանըն Սուլագ պէլատէսինտէ պիր մանասԹըր վար տըր քի, մէշհուր Պէնէտիքթէն տէնիլէն իչկիլի չըգարըյօր․ Թրաբիսթ բաբազլարընըն իլաճ վէ իչկիլէրի տէ մէշհուր տըր․ պիզ մանասԹըրլարըմըզըն՝ պէօյլէ «ֆապրիգալար» օլմալարընը Թալէպ իԹմէյօրըզ․ ֆագաթ «մէքԹէպլէր» օլսուն օլմալը տըրլար։

Պու պէնտէ խիԹամ վէրմէզտէն էվվէլ՝ մանասԹըրլարըն իտարէսի մէսէլէսինին զայէԹ միւհիմ օլան պիկէր պիր ճիհէԹինի տահա օգույանլարըմըզըն Նազարը տիգգաԹընա արզ իթմէք իսԹէրիզ․

Պու ճիհէԹ՝ մանասԹըրլարըն բարա մուամէլաԹընա աիտ տիր։

Ալէմին պիլտիկի պիր չէյ տիր քի, բուհպանլըգ իլէ բարա մուամէլէսի եէքտիկէրինտէն պիԹիւն պիւԹիւն ֆարգլը— վէ հաԹԹա պազըլարըն զաննընճա եէքտիկէրինին զըտտը— չէյլէր տէ՛ր․ Էկէր մանասԹըրլարըմըզըն իչլէրի ինԹիզամսըզ կիտէմէյօր իսէ՝ եապալընտան պիրի տէ չու տըր քի՝ անլէրին իտարէսի միւնհասըրըն բէհապինին էլինտէ տիր։

«Տուք զկայսերն կայսեր, և Աստուծոյն Աստուծոյ» էմրը ճէլիլի իգԹիզասընճա՝ բարա մուամէլէսի՝ բուհպանլարըն վէզաիֆի խարիճինտէ օլան մէվատտան տըր․ միլլի իտարէմիզտէ հէրնէրէտէ բարա մուամէլէսի— գաԹէն պիԹիւն եօմլէրի պու մուամէլէ իլէ կէչէն— աչխարհականլարըն էլինտէ իսէ՝ ինԹիզամ վար տըր, վէ հէր Նէրէտէ բարա մուամէլէսի բէհապինին էլինտէ իսէ՝ 100տէ 80 մուվաֆֆագիյէթսիզլիք վէ պօրճ վար տըր․ զիրա բարա իշլէրինի իտարէ իթմէք՝ բէհապինին քէնտի մուգատտէս վազիֆէլէրինին իգԹիզասընճա մէլէքէ վէ Թէճրիւպէ քեսպ իթմէմիշ օլտուգլարը խուսուսի պիր ֆէնն տիր, վէ պու տա Թաայիպ օլընամազ․ զիրա հիչ քիմսէնին քէնտի վազիֆէ վէ մէսլէքի խարիճինտէ օլան պիր չէյի պիլմէսինի Թալէպ իթմէկէ հագգը եօգ տըր։

Պու միւԹալէանըն նէԹիճէսի օլարագ տէրմէյան իտէճէյիմիզ արզու՝ մանասԹըրլարըն իտարէի մալիյէսի իչիւն ճիմանի հօգաբարձուԹիւնլար Թէշքիլի տիր․ Անճագ պու եօլտա հօգաբարձուԹիւնլար՝ անլէրի մունԹազամ պիր պիւտճէ տայիրէսինտէ իտարէ իտէպիլիրլէր․ Նասըլ քի՝ քիլիսէլէրին վէ մէքԹէպլէրին ճիմանի Թաղական խորհուրդլար, վէ հօգաբարձուԹիւնլար վասըԹասըյլա պունճա սէնէտէն պէրու մունԹազամէն իտարէ օլընտուգլարը, վէ պիւտճէլէրինտէ ինԹիզամ հասըլ իտիլիպ, միլլէԹէ պար օլմատըգլարը կէօրիւլմէքտէ տիր։

Պունը տիմէքտէն մագսատըմըզ՝ բէհապինին հուգուգընըն բայմալ իտիլմէսի տէյիլ տիր․ տէրմէյան իԹտիկիմիզ միւԹալէա՝ գապուլ՝ բէհապինին բիֆահընը մուճիպ օլաճագ չէյլէր տիր, վէ զանն իթմէյիզ քի՝ բուհանի Թէէսիսաթըմըզ միւյանընտա բէք միւհիմ պիր մէվգի Թութմագտա օլան մանասԹըրլարը՝ մամուր պիր հալէ կէԹիրմէք բէհապինին մէնաֆիինէ մուղայիր պիր չէյ օլմազ։

Ց. Ք.

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՕՐԹԱՔԷՕՅ

ԷՐՄԷՆԻ ԳԱԹՕԼԻՔ ՃԷՄԱԱԹԸ

Մեծ. Խմբագրապետ էֆ.

Ճէրիտէի Շարգիյէ պատուական լրագրոյ,

Հաճեցէք հիւրընկալել Ներկայս Ձեր մեծայարգ Թերթոյն մէջ։

Հայ Կաթոլիկ հասարակութեան մէջ ամենուն ծանօթ է թէ Օրթաքէօյի Թաղը ջանացած է միշտ առաջիններէն հանդիսանալ Թաղային գործոց Ներքին կանոնաւորութեան և Թաղին մանկանց դաստիարակութեան գործոյն մէջ։ Աւելորդ է մի առ մի Թուել սաա աւեջնոյն յիշատակները՝ Սակայն դժբաղդաբար մէկ ու կէս տարիէ ի վեր է որ Ներքին անհամաձայնութիւնք ծագելով այսօր իրենց ամենաբուռն վիճակին հասած են։ Առանց կուսակցութեան կամ հակառակութեան ոգւոյ կրնամք ըսել թէ այս անհամաձայնութիւնք ծնած են ասկից առաջ շատ տարիէ ի վեր գործերը վարող Թաղ. Խորհրդոյ անդամոց անկարող և ապիկարին պաշտօնավարութենէն։ Գիւղիս վարժարանը որ անչափ բարի համբաւ ստացած է հայ հասարակութեան մէջ տակաւ առ տակաւ կորոյս իւր Նախկին փայլը, և եթէ մէկ ու կէս տարի առաջ չը մտածուէր այդ դժբաղդ վիճակէն վրայ այսօր վարժարանս ոչ թէ բարեկարգ Նախակրթարանի մը վիճակը չը պիտի կարենար ունենալ, այլ Նոյն իսկ բոլորովին կործանման վիճակի մէջ պիտի գտնուէր։ Ս. Գ. Լուսաւորչեան վարժարանին վերջին Տեսչութիւնը ամէն կողմանէ առանձնութեան մէջ թողուելով չը կրցաւ գտնել ապաւէն մը Նոյն իսկ Նախկին Թաղ. Խորհրդոյ անդամոց մէջ որոնք չը կրցան և ոչ հաւասարակշռել եկեղեցւոյն ելևմուտքը՝ Անհատական խոստմանց վըրայ վստահելով, այդ Թաղ. Խորհուրդը մեծ ծախքերու դուռ բացաւ եկեղեցւոյն և այսօր արժանիքը կորուսած է Նպաստ խոստացողին քով։ Ու ի՞նչ խօսուած, ի՞նչ Նըպաստ. ի՞նչ ժողովրդականութիւն կրնան ունենալ անոնք որ տարիներով հասարակութեան մը հետ անցողական յարաբերութեան մէջ գըտնուելով, բազմաթիւ ծախուց կենթարկեն այդ հասարակութեան եկեղեցին, լումայ մ՚իսկ չեն Նուիրեր աղքատ աղայոց դաստիարակութեան յատուկ գանձանակին։ Բայց դիւ-

(314)

ԳԸԶԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ԳԶԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄՆԱՆ

Պու ֆիքրէ մէպնի տօգթօրըն ախրէթլիք գըզընըն եանընա կիթմէքտէն պաշգա պիր չէյ տիւշիւնմէտիկինտէն, հէր Թարաֆտա մէրգումէյի արայըպ տուրույօր իտի։

Ֆայիէն՝ Մարթըն Մատամ տը Շաթըլիւքս իլէ գօնուշմագտա օլտըղընը կէօրէրէք, գօշտու օ իքի գատընըն եանընա կիթտի։

Մարթ՝ կիւլիւմսէյէրէք․— Սիզի պէքլէյօր իտիմ, էֆէնտի․ ․ ․

Ֆայիէն՝ հէյէճանը զայլինի տէֆ իթմէյէ չալըշարագ․— Նի՞չին, մատմազէլ։

Մարթ․— Համիմին սըրատա պուլընտըղը իչին ալըշ օլտըղըմ սըֆաթը բէսմիյէյի Թէրք իլէ, սիզլէսթճէ սիզէ պէյանը չիւքրան վէ միննէթտարի իթմէք իսԹէրիմ։

Մատամ տը Շաթըլիւքս․— Սիզ գօնուշունըզ, էվլատլարըմ․ մուհիպպէլէրիմտէն չուրատա պուլունան Մատամ տը Սոլա պիր չէյ սէօյլէճէճէյիմ, չիմտի սինէ եանընըզա կէլիրիմ․ ․ ․ —տէտի վէ իքի կէնճլէրի եալընըզ պըրագըպ չէքիլտի կիթտի։

42

Ֆայիէն՝ Մարթա խիթապէն․— Գօնուշարագ սալօնլարը պիր տօլաշմագ իչին գօլումա կիրմէյէ Թէնէզզիւլ պույուրըրմըսընըզ՝

Մարթ՝ եէնիտէն կիւլիւմսէյէրէք․— Մաէլմէմնունիյէ, էֆէնտի․ ․ ․ —տէտի, վէ հէյէճանլը էլինի կէնճ գօնթ տը Շաթըլիւքսին Թիթրէյէրէք քէնտինէ ուզաթտըղը գօլընա Թագտը։

Ֆայիէն՝ մէրգումէ կէնճ գըզը, պիր Թագըմ կիւզէլ ուֆագ աղաճլար վէ եէշիլլիքլէրլէ միւզէյյէն օլան վէ ազ գալապալըգ պուլընան պիր քիւչիւք սալօնա կէօթիւրտի, վէ օրանըն Թէնհալըղընտան պիլիսթիֆատէ Մարթա տօղրու էյիլէրէք, ղայէթ եավաշ վէ բիգգաթէնկիզ պիր սէտա իլէ տէտի քի,

—Սիզէ եալվարըյորըմ պիր վագթտա պիթթէսատիւֆ էթթուալ մէյտանը իւզէրինտէ պուլընտուղըմըզ Նէ՛ գատար մէմնուն օլույօրըմ, մատմազէլ․ ․ ․ օ Թէսատիւֆէ Նէ՛ գատար տուա իտիյօրըմ, պիլսէնիզ․ ․ ․

Մարթ․— Լաքին, էֆէնտի, զաննըմ օ Թէսատիւֆէ տուա իթմէք՝ զիյատէ պանա բաճը տիր, զիրա օ Թէսատիւֆլէ պանա խիտմաթա կէլտինիզ․ ․ ․

Ֆայիէն․— Պու Թէսատիւֆէ պէն գատէրը իլահի տիյէճէյիմ․ ․ ․ Պու Թէսատիւֆ՝ պէնիմ հէնուզ մէճհուլըմ օլան էն լաթիֆ պիր հիսսը պանա պէյան իթմէտի մի, վէ պունը պանա պէյան իտէրէք հայաթըմըն Նէ օլաճաղընը գարարլաշտըրմատը մը․ ․ ․ Մատմազէլ, սիզի կէօրտիւքիւմ իլք սաաթտան իթիպարէն սիզի սէվմիշ օլտում․ ․ ․ Բուհըմ վէ գալպիմ սիզէ ախտ տըր, վէ էկէր գապուլէ Թէնէզզիւլ իտէր իսէնիզ, եօմր ու հայաթըմ տախի քէմալէն սիզէ ախտ օլաճագ տըր։

Մարթ՝ պու աթէշլի սէօզլէրի քէմալը սիւքիւն իլէ վէ հէման իսԹիղրագ իթմէքսիզին տինլէյօր իտի․ տօգթօր Թօմբսընըն իխթարաթը մէրգումէնին խաթըրընա կէլիյօր իտի։

Սախթէ տօգթօր Թօմբսըն՝ Մարթա հէման չէօյլէ տէմիշ իտի․

—Սիզ կիւզէլ, բէք կիւզէլսինիզ, Մարթ, վէ բէրվանէլէրին պիր մում ըշըղընա ճէզպ օլընտըգլարը կիպի, չէնտօթլար տախի իշտէ կիւզէլլիկինիզտէն ճէզպ օլընաճագլար տըր․ ․ ․ Պունլար՝ պրագընըզ սէօյլէյէճէքլէրինի սէօյլէսինլէր․ ․ ․ լաթըֆլըգ ու Թաալիֆաթա տէյիլ իսէ պիլէ եասանըն եէքտիկէրինէ տայմա միւչաալին օլան նուԹգլարընա նէ Թէաճճիւպ վէ նէ տէ ինֆիալ իտինիզ․ ․ ․ Ճիւզի պիր Թէլէտտիւլաթլա տայմա այնը պիր հավայը Թէրէննիւմ իտէն պիր լանթէրնայը նասըլ տինլէյէճէք իսէնիզ, օ սէվտաքեարլարըն նուԹգլարընը տա էօյլէճէ կիւլէր եիւզ իլէ վէ սուգ պիր Թավր իլէ տինլէյինիզ․ ․ ․ ԻսԹէտիքլէրի կիպի մանալար վէրէճէք լաթիֆ վէ լաքին էօթէ պէրի սէօզլէրլէ ճէվապ վէրինիզ, վէ սիզէ ահմագ վէ կիւլիւնճ կէօրիւնտիքլէրինի քէնտիլէրինէ չագըրըրըզ ֆարգ իթտիրմէքտէն սագընընըզ․ ․ ․ Պիր ազ Նազ ու իսլէ, վէ պիր ազ տա մէհարէթլէ պու եօլտա մուամէլէ իթտիկինիզտէ, հիչ պիր տիւշմանընըզ օլմայաճագ վէ բէք չօգ տօսթլարընըզ օլաճագ տըր․ ․ ․

Մարթ տա քէնտի քէնտինէ չէօյլէ տիւշիւնիյօր իտի․

—Տօգթօր տօղրու կէօրիւյօր իմիչ․ ․ ․ պէնի սագընտըրմագընտա հագլը իմիչ․ ․ ․ էն էվվէլ պէնիմլէ գօնուշմագ լագըրտը իտէն տէլիգանլը՝ հէման պանա ալագա իթտիկինի պէյան իտիյօր, արթըգ պունըն գօյունա կիրմէ օլտըղընա չիւպհէ օլընամազ․ ․ ․ Շիմտի տօգթօրըն իխթարաթընա Թէվֆիգէն հարէքէթ իտէյիմ․ ․ ․ պու պիր գօլայ չէյ տիր․ ․ ․

Եօգսա գըզ՝ պու Թէֆէքքիւրաթա տալարագ սուս տուրմագտա վէ պաշընը աշաղա էյմէքտէ իտի։

Ֆայիէն՝ պու սիւքիւթտէն պօզուլարագ․— Լութֆէն սէօյլէյինիզ, մատմազէլ, նէ՞ տիւշիւնիյօրսընըզ՝

Մարթ․— Պանա սէօյլէտիկլէրինիզին իւզէրինէ տիւշիւնիյօրըմ․

Ֆայիէն․— Ինանմա՞յօրսընըզ պանա․ ․ ․

Մարթ․— Պէն ասլա եալան սէօյլէմիշ օլմայըմ, ալէմի տէ գալպիմ կիպի պիլիրիմ․ ․ ․ Նի՞չին սէօզլէրինիզէ ինանմայըմ տա սիզի Թահգիր իտէյիմ․

Ֆայիէն․— Սիզ էլմասքարէ պիր գըզսընըզ, մատմազէլ․ ․ ․ Ահ, էվէԹ, աչըգ ու մուհապպէթիմէ ինանընըզ․ ․ ․ պու աչըգ ու մուհապպէթ սամիմի տիր, հայրէթ վէ բիյայէթ վէ ուպուտիյէթտէն իպարէթ տիր, էհէմմէլ սիզէ լայըգ պիր աչըգ ու մուհապպէթ տիր․ ․ ․ Պու տէտիկիմ ինանընըզ, վէ կիւնիւն պիրինտէ չէօյլէ պիր աչըգ ու մուհապպէթլէ մուգապէլէ իտէպիլէճէկինիզի լութֆէն պանա սէօյլէյինիզ․ ․ ․ Սէօյլէյինիզ, գօնթէս տը Շաթըլիւքս օլմագա մուվաֆագաթ իտէճէ՞քսինիզ․ ․ ․

Մարթըն վիճտանը անիտէն Թիթրէտի։

Սուս տուրուպ պաշընը եէնիտէն էյինէ աստը։

Գօնթէս տը Շաթըլիւքս օլմասընը Թէքլիֆ իթմէքտէ օլան Ֆայիէնին եանը պաշընտա մէրգումէ գըզ՝ եալընըզ Բօլ իսմի քէնտիսինէ մալիւմ օլան վէ խաթըրընա կէլտիքչէ գալպինի չարպընտըրմագտա տէվամ իտէն տէլիգանլըյը տիւշիւնիյօր իտի։

(Մապաատը)

ղեա ուսումնասէր և բարւոք մատակարարութեան փափաքող մի քանի անձանց փութաջանութեամբը Նախկին Թաղ․ Խորհուրդը վեր ի վայր տապալեցաւ․ Վարժարանին կանոնաւոր հսկողութեան համար ծրագիր մը Ներկայացուեցաւ Կեդրոնական Վարչութեան որ իւր Նախագահին լուսամիտ առաջնորդութեամբ վաւերացուեցաւ և ղրկուեցաւ ի գործադրութիւն․ Բայց այժմ խնդիրը վերջացած չէ․

Նոր հրատարակեալ Ազգ․ Ներքին կանոնագրին 52երորդ յօդուածը կը տրամադրէ որ Թաղ․ վարժարանք Թաղ․ խորհրդոց հսկողութեան Ներքև են․ Լաւ, բայց ուէ Թաղ․ Խորհուրդ չէ՞ր կրնար միթէ իւր անդամներէն զատ օտարի մը յանձնել վարժարանին վարչութիւնը եթէ սոցա մէջ չը գտնուէին կարող և բանիբուն անձինք և կամ եթէ գտնուէին ու Նիւթական ժամանակ չունենային բարւոք մատակարարութեան մը պատասխանատուութիւնը ստանձնելու․ Արդ՝ հակառակ այս գաղափարին դէմ յարուցուած ամեն առճոռնի և գժուեն առարկութեանց, վարչական իշխանութիւնը համաձայն գտաւ այդ առաջարկութիւնը վարժարանի մը կանոնաւոր վիճակին միօրինակութեանը, և վաւերացուց զայն, ինչպէս ըսինք քիչ առաջ․

Բայց աՀա նոր խոչնդոտ մը գործադրութեանն մէջ․ Թաղ․ խորհրդոյ անդամոց երկուքը համամիտ էին այդ գաղափարին, մին ձեռնպահ կը մնար և մին բողոքէն կը հակառակէր․

Այժ Խորհրդոյ անդամոց երեքն ալ չէին կրնար ընդունիլ վարժարանին հսկողութիւնը, զի երբեքնալ հաւատարապէս չափազանց զբաղեալ էին իւրեանց գործերով․ կը մնար չորրորդ մի անդամ որն որ ամենևին յարմար չէր դպրոցական ամենափոքր խնդրոյ մը կարգադրութեան կամ մատակարարութեան․ Գիտութի՞ն, բոլորովին կը պակսէր իւր քով․ դպրոցական գործոց փորձառութի՞ն, այս ալ իւր գիտութենէն չատ նուազ էր․ Բայց և այնպէս մինչ այս մինչ այն ոչ ոք կը կարգադրէր վարժարանին գործերը, զի պատրիարքական հրահանգօք արտօնեալ պարագային գործադրութիւնը չէր տեսնուեր մինչև այսօր․ Բայց այժմ խնդիրը պարզուեցաւ․ Զորս անդամոց երեքը հրաժարեցան և կը մնայ մի անձ, այն ալ նոյն իսկ կեդրոնական վարչութեան օրինաց սահմանին մէջ տուած արտօնութիւնը չը գործադրել ուզողն է․

Այժմ այս խնդրոյն լուծումը կակնկալենք Պատրիարքական կեդրոնական վարչութենէն․ Վարչութիւնը պէտք էր որ Նախ յարգել տալ իւր օրինական տրամադրութիւնները և հրահանգօք հաղորդած պատուէրները․ Պէտք չէ որ թողու որ իւր պատուէրք անհատական քննադատութեանց տեղի տան՝ եթէ նախանձախնդիր է իւր իսկ արժանապատուութեան․ Կակնկալենք վարչական իշխանութենէն որ յարգել տայ Նաև իւր Ներկայացուցիչը եղող Թաղական խորհրդոյ մը մեծամասնութեան որոշումները, և եթէ այդ մեծամասնութեան բացորոշ արտայայտմանը երեք ամիսէ ի վեր (այսինքն վերջին անդամ կատարուած թաղային ընտրութիւններէն ի վեր) արգելքներ յարուցուած են, ապահովէ Ներքին մեծամասնութեան գաղափարաց բացորոշ և օրինաւոր գործադրութիւնը․ Այս խնդիրք չեն վերաբերիր ոչ ընտրողաց և ոչ ընտրելեաց․ Խնդիրը կը կայանայ համայն հայ կաթոլիկ հասարակութեան գործոց Ներքին վարչութեան իւր արժանապատուութիւնը և կամքը յարգել տալուն վրայ․ Եթէ այս կերպով խնդիրը չը կարգադրուի, գործը կը մնայ Թաղ․ Նոր ընտրութեանց որք Նուազ դժուարութիւն և կնճիռ չեն յարուցաներ անշուշտ․

Օրթաքէօյի հասարակութիւնը վստահ է իւր Ազգ․ Վարչական խորհրդոյ անդամոց կորովին․ Թող Ազգ․ Վարչութիւնը փոխադարձ վստահի Թաղ․ գործոց տեղեակ, փորձառու և բարեկարգութեան փափաքող անձանց ճգանցը և Նախաձեռնութեանը․

Գիւղացի մը

ՊԱՆԴՈՒԽՏ ՈՒՂԻՈՐԻՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐՆ

Նամակ ԺԶ․

Բա՛րեկամ,

Ազգերն ալ անհատներու նման ենթակայ են բաղդի և ժամանակի փոփոխութեան․ Իրօք, լուսաւոր դարու մը մէջ կրթուիլ, յառաջդիմել, ամեն տեսակ խոչնդոտներու և արգելքներու դիմադրել, մեծ մեծ բարեգործութեանց տիրանալ, ամեն օր և ամեն վայրկեան նորանոր գաղափարներու յենլով իրական զօրութիւն մը կամ օգտաշատ արդիւնք մը յառաջ բերել լուսաւորեալ ժողովրդի մը իղձն ու փափաքն է․ սակայն այդ ամեն ինչ ի բաց որոշելու համար․ կրթական խնդիրն մեծ դեր մ'ունենալ պէտք է․ կրթութիւնն ինչպէս անհատին՝ նոյնպէս և ազգաց փրկութիւնն է, անշուշտ կրթական այս բարձր խնդրոյն կարևորութիւնն զգալով է որ շատ ու շատ ընկերութիւններ յատկապէս ծնունդ առած են ժողովրդեան մէջ, որոնք մահու և կենաց խնդրոյ չափ արժէք տալով զաւակաց կրթութեան, վատնած են իրենց անգին ժամերն, զոհած են իրենց կարողութիւնն լոկ Նպատակ մը յառաջ մղելու համար․

Մեր գոյութեան տարերքը կազմող էութեանց մէջ, որքան գերազանց է Հոգին մարմինէն, նոյնքան և գերազանց է այդ ընկերութեանց պաշտօն ու դեր, քան դեր ու պաշտօն ծնողաց որք լոկ կուտան մարմին ու Հոգի․

Կարելի՞ է միթէ զանց առնել մանաւանդ վերջերս կազմուած կրթական ընկերութեանց մատուցած ծառայութիւններն, որոց կարգէն կրնայ համարուիլ Նմանապէս քաղքիս կանանց դասուն մէջ կազմուած Հոգատար Ընկերութիւնն՝ որ տասն երկար տարիներէ ի վեր անընդհատ կը գործէ գեղեցիկ Նպատակ մը պսակելու անչափ տենչանօք․

Սոյն Ընկերութիւնն կազմուած է 1879ին՝ շնորհիւ երկսեռ վարժարանաց Նախորդ տեսուչ Մեծ․ Մ․ Մամուլեան էֆէնտիի, որ իր անձնուէր աջակցութեամբ միշտ խրախուսած է անդամուհիներն, և իր հաղուագիւտ խորհուրդներով գրգռուած է նորա կրթական յառաջդիմութեան․

Քանի չափ տիկնայք, ամենքն ալ իրարու գաղափարակից և ամուր սիրով մը յօդուորուած, հիմնադիրներն եղած են սոյն Ընկերութեան, որոնք ժրաջանութեամբ, խնայողասիրութեամբ իրենց բոլոր Նպատակներն ու իղձերն գործադրելով, ամեն առթիւ ժողովրդեան մեծ մասին գոհունակութեան արժանացած են․ Իրենց գլխաւոր Հոգն ու մտածումն եղած էր քաղքիս աղջկանց վարժարանն բարեկարգել, ուսանող աղքատ աղջկանց ու տղայոց գրական պիտոյքն ու զգեստն Հոգալ և ըստ կարելւոյն գէթ ժամանակ առ ժամանակ ազգին Նուիրել Նորատի ուսուցչուհիներ․

Արդեօք քանիօ՛ն գեղանօեհ բաղդ մ'էր ժողովրդեան դպիլ սոյն Ընկերութեան, որ գիտցաւ ծննդագործել մանկան իմացականութիւնն կրթական Նախախնամութեան մը պէս․ Հօր մը խնամօք և մօր մը գորովով մշակեցին միտքեր․ իրենց քրտանց մէն մի կաթիլն որ կայլակեց անդ երբէք չեղաւ ոչ ապարդիւն և ոչ ապաշնորհ․

Սակայն ցաւալի է ինձ հաղորդել ձեզ բարեկամ, թէ յիշեալ ընկերութիւն ընթացող ամսոյ 13ին յայտարարութիւն մը հրատարակած լինելով, վերջերս իրենց առթիւ եղած անշնորհ ցոյցերէն և քսութիւններէն բոլորովին զզուած և գործելու կարողութենէ այլևս թալկացած՝ հրաժարած էին խաղաղ դըպրոցի խնամակալութենէ․

Սոյն ազգօգուտ ընկերութեան անդամուհեաց վշտացման և հրաժարման գլխաւորաբար պատճառ եղած են արդի Ուսումնական խորհրդոյ անդամք և մանաւանդ Նորընտիր տեսուչ և Նշանաւոր մանկավարժ (*.*.*.) Միրաքեանց Յովհաննէս էֆէնտին․

Այն օրէն ի վեր որ սկսած էր պաշտօնավարել արդի տեսուչն վարժարանաց մէջ, գէշ տպաւորութիւն մ'սկսած էր ունենալ սոյն ընկերութեան անդամուհեաց վրայ, ամեն պարագայի մէջ անվայել ցոյցերով և անհաշտ բնաւորութեամբ կը գործադրէր իր միտումներն․

Ընկերութիւնն խակոյն գուշակելով այն անյարմարութիւնն որ կը տիրանար իրենց մէջ, և Նկատելով որ մանաւանդ այս միջոցին կուսակցական ողբալի ոգին զգալապէս մուտ կը գտնէ վարժարանաց մէջ, թէպէտև տասնեակ տարիներ իրենց դրամագլխին մեծ մասն վատնած էին Հռիփս․ վարժարանի աղքատիկ սանուհեաց, կարասեաց և այլևայլ, ազգի ազգի կրթական պիտոյից համար առանց իրենց ըրած այդ բազմաթիւ զոհողութեանց վրայ վշտանալու, վեհերոտ դրութեամբ մը և միշտ պատուաբեր կերպով կըտայ իր հրաժարականն, կը մտադրէ իր աջակցութիւնն Նուիրել ուրիշ Նմանօրինակ կրթական գործի մը, և իր յարգարած, Նորոգած ու շէնցուցած այն Հանրակրթ պաշտօնն կը թողու ուրիշ յաջողակ և ձեռնհասներուն․

Ուսումնական խորհրդոյ Ատենապետ էֆ․ խորապէս վշտացած սոյն ընկերութեան հրաժարման առթիւ, սոսկալի պաղարինութեամբ Նոր ընկերութիւն մը կազմելու կը ձեռնարկէ․

Ընկերութեան անդամուհեաց և Ուսումնական խորհրդոյ մէջ, պատահեցան անպիսի անհաճելի դէպքեր որոնք մի առ մի հոս Նկարագրել, անկարելի լինելէ ի զատ չենք ուզեր Նմանապէս վիրաւորել ո՛չ մէկ կողմն և ո՛չ միւս կողմն․ Սակայն սա միայն կը բաւականանանք ըսել թէ Ուսումն․ խորհրդոյ շատ սուղ պիտի Նստի այս գործն, վասն զի աղջկանց դպրոցն ցարդ զուրկ լինելով խնամակալուհիներէ՝ չփոթեալ և խառնակեալ վիճակի մը մէջ կը գտնուի․ Ընդհանուր հաշւով ո՛չ մէկ դպրոցն կըյառաջդիմէ և ո՛չ միւսն․ ցաւ է ըԶմիանացի ժողովրդին համար, փոխանակ ընտիր ուսանողներ ունենալու այսօր ասպարէզին վրայ, ընդհակառակն գեղեցիկ և լայնածաւալ վարժարաններ ունի․ Ուսանողք ծաղիկ և արմատ են մարդկութեան, անոնցմէ կը ծագին մեծամեծք, մրնողք են․ Մանուկն մատաղ տունկ մ'է, մանուկն մի տեսակ խմոր է, որու վրայ ինչ դրօշմ որ տանք նոյնն կը պահէ, մի ճերմակ թուղթ է որ ինչ գծենք նոյնը կը մնայ ցմահ․ պատանեկութեան ամենէ օրինակելին և ամենէ գեղեցիկ տիպարն է․ ինչպէս ուսանողի մը Նոյնպէս և ընկերութեան մը յարգն ու պատիւն պէտք է ճանաչել․ Որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ․

Պանդուխտ Ուղևորն Զմիւռնոյ

Զմիւռնիա

24 Յունվար 1890

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ ՀԱՑՈՑ ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ՏՈՒԵԱԼ Ի 18/2 ՄԱՐՏ 1889

ՊԱՐՏԻ

	Օս․ Ղ․
Հանդանակութիւն ըստ ցուցակի	360
Տոմսակք	470 67
Օժանդակ և բացէն հասոյթ	71 65
Օտար քաղաքներէ Նուէրք	133 19
	1035 51

ՊԱՀԱՆՋ

Վարձք թատրոնի	50
Թղթեղէնք, տպագրութիւն, ազդ, ծանուցմունք, «քարնէ» թղթատարի ծախք, երթեւեկ, այլն․ այլն․	58
Զարդարանք ծաղիկներու, լուսավառութիւն, պարի վարպետք, այլն․	45
Նուագարան	11
Վարձք կլօպներու, Հայելեաց, Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւն այլն․	12 45
Զուտ հասոյթ Պարահանդէսի	858 97
	1035 51

Դեր-Նախագահ Ս․ Մ[illegible] — Նախագահ Մ․ Հ․ Ֆ[illegible]

Քարտուղար Կ․ Սըլ[illegible]եան — Գանձապետ Ժ․ Աչըքեան

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷԻ ՕՍՄԱՆԻՑԷ

Խուլէսաէնտէն կէլէն իլան․

Պրուսատա թէէսիս օլընմըշ օլան Հարիր ալա-իւթ-թալիմինին 306 սէնէսի Նիսանընըն կիւնճիւ կիւնիւ քիւշատը մուգարրէր օլտուղընտան, Չնճի սէնէ չակիրտանընըն եէվմը մէզգիւրտէն իւթիպարէն տէվամէ պաշլամալարը լազըմ կէլէճէյի կիպի, «Բամպէօր» ուսուլինէ թէվֆիգէն սաղլամ պէօճէք պէսլէմէք վէ գօզա եէթիշտիրմէք ֆէնլէրինի թահսիլ իչիւն տար-իւթ-թալիմէ կիրմէք իսթէյէնլէրին տախի թանզիմ իտէճէքլէրի իսթիտանամէլէրինի եէվմի քիւշատտան եվվէլ տար-իւթ-թալիմէ պիլիթա իսալէրինի գայտ իթտիրերէք մէքթեպին եէվմի քիւշատընտա տա պիզզաթ իսպաթը վիւճուտ էյլէմէլէրի իգթիզա իտէճէյի իլան օլընըր․ 3-1

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՇԻՐՔԷԹԸ ԹԷՆՎԻՐԻՑԷՍԻ

Խուրուֆընտան կէլէն իլան

Տէրսաատէթ կազ Շիրքէթը Թէնվիրիյէսի՝ էպնիյէյի կէրէք թէնվիր վէ կէրէք ըսըթմաք իչիւն իսթէնիլէն մըգտարտա կազ վէրէպիլէճէյինի միւշթէրիլէրինէ իլան իտէր․ Գունտան մաատա Շիրքէթը մէզքիւրէ՝ ավիզէ, լամպա, սօպալար վէ եէմէք ըսըթմայա մախսուս քիւչիւք մանկալլար սաթըն ալմաք իչիւն Սթամպօլտաքի իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէք լազըմ կէլէճէյինի, վէ մէզքիւր իտարէխանէտէ զիքր օլընան էշեատան պիրխայըը նէվ՚ւլէր պուլընըպ, հէր պիրինին իւզէրինտէ ֆիյաթը մագթուը մուհարրէր իտիւկինի տախի միւշթէրիլէրինէ իխպար իտէր․

Սթամպօլտա Սիրքէճի իսքէլէսի գուրպինտէ Տուլունը Ումումիյէ իտարէսի իթթիսալինտէ 7 Նումէրօյա միւրաճաաթ օլընա․

ԻԼԱՆ

«Միքայէլ, Միհրան վէ Ստեփան Մեսրոպեան Շիրքէթի» ունվանըյլա Գալաթատա Տէմիր խանընտա Նումէրօ 3 մաղազատա էմլաքա աիտ պիր մասլահաթխիւզար օտասը թէէսիս օլունմըշ օլուպ, մէզքիւր մաղազատա էմլաքա աիտ քեաֆֆէի մուամէլէ՝ չէրաիթը միւթէտիլէ իւզրէ իճրա օլունուր․ Շէօյլէ քի, էմլաք իւզէրինէ աքչէ իգրազ ու իսթիգրազը, վէ էմլաք վէ ագարըն պէյ ու ֆիրուխթը, էմլաք վէրկիսինին աիտ օլտըղը տաիրէյէ թէէտիյէսի, փէրաղ վէ էմլաքը մէվգուֆէնին թէվսիի ինթիգալը, վէ Նիհայէթ էմլաքըն տէվիրը պէլէտիյէճէ պիլճիւմլէ խուսուսաթընըն թէսվիյէսի տէրէօհտէ օլընաճաղը, վէ քէմալը տիգգաթ ու սիւրաթլա իճրա իտիլէճէյի իլան օլունուր․

ՍԳՕԹ ԵՍԱՂԸ

Տէրսաատէթ 13 դեկտ․ 1888

Մ․ Սգօթ վէ Մ․ Գօֆի,

Սըֆաթը րէսմիյէմ հասէպիյլէ սիզին քիրէճ վէ սօտա իբօֆօսֆիթլի Մօրինա պալըգ եաղընը Թէճրիւպէ իթմէկ վէ սիւլէյմայ օլամամագտա իսէմ տէ, սաիր աթըպպա Թարաֆընտան վագը օլան Թէճրիւպէլէրտէն վէ քէզա սիզիմ խասթախանէլէրիմիզտէ պագը աթըպպայա իճրա իթտիրտիկիմ Թէճրիւպէլէրտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, սիզին մէզգիւր Թէրթիպինիզ խասթալար Թարաֆընտան գօլայլըգլա ալընմագտա, վէ պիր խայլը զէմանտան պէրու ֆէննը Թըպպըն իչպու Թէրթիպտէ կէօրմիւշ օլտըղը պիւճիւմլէ մուհասսէնաթ Թէսլիմն իթմէքտէ տիր․

Սէր Թապիպը հազրէթը Շէհրիյարի

ՏՕԳԹ․ Լ․ Լ․ ՄԱՎՐՕՅԷՆԻ ՓԱՇԱ

(49)

ԿՈՐՏՈՆ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՈՆՃԵԱՆ

Երբ երիտասարդ միլիոնատէրը տեսաւ որ անոր մէջ իր անունը գրըուած էր, երեսը բոլորովին մոխրի գոյն առաւ, և յուսահատօրէն վար կախեց իր գլուխը։

—Հիմայ ամեն բան հասկցաք, այնպէս չէ՞, հարցուց Ոստիկանութեան տեղակալը․

—Այո՛, հասկցայ․

—Ըսելիք մը ունի՞ք մեզի․

—Թէ՛ ձեզի և թէ ամեն տեղ ըսելիքս սա է որ հրամանատար Կորտօնի ոչ առեւանգման և ոչ ալ բանտարկութեան խնդրոյն մէջ ամենեւին մասն ունեցած չեմ․ և այս մասին ինչ որ կրնամ գիտցած ըլլալ, բոլորն ալ դուրսէն իմացածներս են․

—Այսու ամենայնիւ, հրամանատարը նոյն իսկ ձեր տանը մէջ բանտարկուած է․

—Իմ տա՛նս մէջ բանտարկուած է կըսէք․

—Այո՛, ձեր տանը մէջ․ դռնապաններդ, աւազակաց խումբ մը, և նոյն իսկ Թիւ «Հարիւր Մէկ՝» ձեր գործակիցները կամ թէ գործիքները եղած են․

—Ո՛վ Աստուած իմ, ինչե՞ր կըսէք, պարո՛ն․

—Բայց փառք Նախախնամութեան, թէ՛ դռնապաններդ, թէ՛ Թիւ «Հարիւր Մէկ» աւազակապետը, թէ՛ իր աւազակ ընկերը, և թէ նոյն իսկ դուք, հիմայ Արդարութեան ձեռքը կը գտնուիք․

—Կամ՛ ես խենթեցած ըլլալու եմ կամ դուք, պարո՛ն գործակալ․

—Այդ կէտը Արդարութիւնը պիտի վճռէ, պարո՛ն․ Հիմակու հիմայ ձե՛ր պարտքն է մեզի հնազանդիլ․

—Կը հնազանդիմ, պարոն գործակալ․ տարէ՛ք զիս ուր որ պիտի տանիք․

—Նախ Կորտօն Հրամանատարին պահուած տեղը պիտի տանինք ըզձեզ․

—Ուրեմն գիտէ՞ք թէ ուր պահուած է այն․

—Ո՛չ, մենք չենք գիտեր, բայց դուք պիտի հաճիք մեզի ցուցնելու այն ստորերկրեայ գաղտնի տեղը, որ տակաւին անծանօթ է մեզի․ այսու ամենայնիւ, պէտք եղած ատեն առանց ձեր օգնութեան ալ պիտի գտնենք այն արգելարանը, եթէ դժոխքի խորերն իսկ ըլլայ․ բայց մենք ձեզի վերջին բարեկամութիւն մը ըրած ըլլալու համար կը թողունք որ ձեր իսկ ձեռքովը ցուցնէք մեզ այն գաղտնի վայրը, որով՝ ոճրագործութեանդ քիչ մը թեթեւցուցած կրնաք ըլլալ յաչս Արդարութեան․

Գաղտնի արգելարանի կամ ստորերկրեայ բանտի խօսքը մտածել տուաւ Հէնրի Ֆայլպլանտը․ միլիոնատէրը քանի մը վայրկենի չափ գլուխը ձեռացը մէջ առաւ․ յետոյ ծանր ծանր գլուխը վեր վերցնելով, բան մը չգիտցողի և ապշեալի մը պէս,

—Տանս մէջ ստորերկրեայ գաղտնի արգելարանի մը խօսքը ըրի՞ք, ըսաւ․

—Այո՛, պարոն, և ինչպէս ես, Նաև Նորին Վսեմութեան պարոն տեղակալը անհամբեր կ'սպասենք որ վերջապէս ձեր աջեւ լինալու բարեհաճիք այն գաղտնի վայրը մեզի ցուցնելու համար․

—Հիմայ միտքս կուգայ որ տանս պարտէզին ծայրը ստորերկրեայ Նկուղ մը կայ․ եթէ խնդիրը ատոր վրայ է, ամենայն հաճութեամբ կըրնամ առաջնորդել ձեզ հոն․ բայց այժմէն կը վստահցնեմ զձեզ որ բոլոր աշխատութիւննիդ և փորձերնիդ անօգուտ պիտի ըլլան․

—Ի՞նչպէս․

—Որովհետև քսան տարի կայ որ այն Նկուղը բոլորովին անգործածելի մնացած է, և յանուն ամենասրբելւոյս կերդնում որ երբէք հոն ոչ ոք ոտք կոխած է և ոչ ալ ես անձամբ այն տեղը տեսած եմ․

—Բայց ատոնք արգելք մը եղած չեն ըլլար որ հրամանատարը այն անծանօթ տեղը պահել տուած ըլլաք․

Հէնրի Ֆայլպլանտ բոլոր իւր արեան տակն ու վրայ եղած ըլլալը կ'զգար․

Սակայն խօսքը երկարել չուզեց․

—Քալեցէք, պարոններ, ըսաւ և ինքը անոնցմէ առաջ սենեկին դըռնէն դուրս ելնելով, սանդուղէն վար իջնել սկսաւ․

Երբ պարտէզը հասան, ծերունին Նիկօ, Ուիլեըմ Հարթըն, օրիորդ Մաթիլտ, երկու ուրիշ գաղտնի պաշտօնակալք, և չորս ոստիկանք իրենց միացան․

Պարտէզին ծայրը խումբը կեցաւ․

Հէնրի Ֆայլպլանտ քիչ մը ատեն փնտռտուքէ ետեւ, վերջապէս գետինը քարէ կափարիչ մը տեսաւ, որուն վրայ երկաթեայ օղակ մը կար․

Սակայն կափարիչը չէր բացուեր․

Ներսի կողմէն կղպուած ըլլալու էր այն․

Տասներկու հուժկու ձեռաց միացեալ օգնութեանը պէտք զգացուեցաւ, այդ Ներքին փականքը կոտրելու համար․

Կափարիչը բացուած ատեն, քարէ երկար սանդուղ մը երեւան կելնէր․

Խումբը լռին կերպիւ այդ սանդուղէն վար իջնել սկսաւ․

Երբ ամենէն վարի ոտքը հասան, քօմիտի նեղ ուղի մը ելաւ իրենց առջեւը, որուն միւս ծայրէն, լուսոյ հետք մը տեսնուիլ սկսաւ․

Ահա հոս տեղ Ոստիկանութեան Նախարարի երիտասարդ տեղակալը, ամբողջ խումբը կեցնելով, ինքը միայնակ յառաջացեր, գաւիթ մը հասեր, և հոն՝ իրեն ծանօթ ձայն մը լսելով սարսռացեր էր․

Իւր սիրուհւոյն ձայնն էր զինքը սարսռեցնող ձայնը․

Ահա այս կերպիւ լռելեայն յանկարծակի երեւցեր էր այն սեամին վրայ, ի տես որոյ ապշեր և սարսափեր էին Հրամանատար Կորտօն, և իւր ծնգերուն փարած գեղեցիկ մանկամարդուհին, առանց տեղերնուն շարժելու կարողութեան․

ԻԲ․

ՅՈՒԶԻՉ ՏԵՍԱՐԱՆԸ

Պարոն տեղակալին հրաւէրին վրայ, ամբողջ դուրսի խումբին կարգաւ Ներս խուժած ըլլալնին արդէն ըսած էինք․

Երբ հրամանատար Կորտօն, այդ խումբին մէջ տեսաւ օրիորդ Մաթիլտը, բոլոր միւս Ներկայները և իր անցեալ վիճակի դառնութիւնքը և մտանութեան սոսկալի գաղտնիքը առանց միտք բերելու, իր ծնգան փարած գեղեցիկ անծանօթուհին մէկդի հրեց, աթոռին վրայէն վեր ցատկեց, ռումբի մը պէս առաջ նետուեցաւ, և օրիորդ Մաթիլտի առջեւ ծնգան վրայ գալով յափշտակեց և իւր բերնին տարաւ այն չքնաղ աղջկան ձեռքը, որուն մարելով հրամանատարին վրան իյնալուն շատ բան մը չէր մնացած․

—Ո՛հ, տեսայ ձեզ վերջապէս, տեսայ, և եթէ պիտի մեռնիմ, ուրախութեամբ կը մեռնիմ հիմայ, օրիորդ, աղաղակեց անուանի և քաջամարտիկ զօրավարը, գրեթէ տղու մը պէս լալով այն գեղանի աղջկան առջեւ․

(Շարունակելի)

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ

ՀԱՑ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԿԱՄ

ՆՈՐ ՔԵՐԱԿԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Բարեյիշատակ բանաստեղծ Տօք. Ներսէս Մէգպուրեանի հեղինակած պատկերազարդ Քերական—Հեգաբան—Ընթերցարան, որ իւր պարունակած բարոյական գեղեցիկ խրատներով, յոյժ օգտակար հանդիսանալով մանկանց, 14 անգամ ի լոյս ընծայեալ է բիւրաւոր օրինակներով, սակայն այժմ սպառած լինելով ի խնդրոյ տեղացի եւ գաւառացի բազմաթիւ ազգայնոց վերատպուած է տակաւն թղթով եւ հաստատուն կազմով, յատկանշալով 100ին 10ը ԹԱՍԱԿԻՒՂԻ ԳԱԼՖԱՆԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ։

Կը ծախուի բոլոր Հայ գրավաճառաց եւ Ջրաւաճառ Պօղոս եւ Յակոբ տղաներու խանութը։ Կեդրոնատեղին է Պարտիզպանեան տպարան, Ի Բազա խան թիւ 2-3։

Գին 1 ղրուշ 3—2

ՐԷԺԻ ՇԻՐՔԷԹԻ

Բարձրագոյն կէտն էլան.

Րէժի շիրքէթի հիսսէտարանը՝ հիսսէ սէնէպլէրինն Մէշլիսը ուժումի թարաֆընտան գարարկիր օլան սէրմայէնին թէնզիլիսի միւպէյլին տակա իլէ տակալանմալարը իչուն փեռարլարն 8/20ն՝ կիւնիւնտէն իթիպարէն համիլ օլաղզլարը հիսսէ սէնէպլէրինի աթիտէ մուհասուբ միւէսսէսաթը սարրափկէյէ թէսլիմ իթմէյէ տավէթ օլնընբլար։

Տէրսաատէթտէ Պանգը Օսմանի,
Պէրլինտէ Մ. Մ. Պէյլարօղլը,
Լօնտրատա Պանգը Օսմանի,
Բարիզտէ » »
Վիէննատա Աւսթրիանին Թիճարէթ վէ Սէնայի միւմթազ պանգարտա։

Հիսսէ սէնէտաթը իւլէ պիրլիքտէ պիր տէ օրտրօ պուլունճագ տը։ Պուլօրտրօլարին նիւսխէլէրի իսէ գիրբ օլնան միւէսսէսաթը սարրաֆիկէ թարաֆընտան հիսսէտարանա վէրիլէճէք տիր։

Տամկալանմագ իւզրէ թէսլիմ օլունանագ հիսսէ սէնէտաթը իւլէ պիրլիքտէ վատէլէրի հիւլուլ իթմէկ պէնիմէվէ գուբօնլար տախ պուլունանագ տը։

Հիսսէ սէնէտաթընը ախզ ու գազզ իտէճէք օլան միւէսսէսաթ՝ հիսսէ սէնէպլէրինի, սէրմայէնին թէնզիլիսի միւպէյլին օլան տակա իլէ տակալարգտան սօնրա իլք 5 սէնէի մուամէլէյէ ալտ օլան գուբօնլարը քէսէճէքլէր, վէ հիսսէ սէնէպլէրինի թէսլիմ իտէճէք օլան հիսսէտարանա հիսսէ սէնէպլէրինի կէրի վէրմէքլէ պէրապէր, 1890 յունվար 4/16ում ինիգատ իտէն Մէճլիսը ուժումիտէ թահկիք գարարա ալընան հիսսէի թէմէթթիւյի, եանի հիսսէ պարընա 15 Ֆր. վէ լիրան Օսմանի 100 ղրշ. հիսապլյա 57 ղրշ. վէ եաթստ 10 շիլին 4 բէնա հիսսէտարանա թէսլիմէ իտէճէքլէր տիր։

Տէյեր էլան

1888—1889 սէնէսի իչուն 1000ում 1 հիսսէյէ իսապլէք իտէն մէպլաղը 2 լիրան Օսմանի իլէ 1 ղրուշ 602/1000 տէն իպարէթ իտուկնի վէ մէպլաղը մէպզարը 1890 սէնէսի փետրվարին 3/17ին կիւնիւնտէն իթիպարէն իլք 5 սէնէի մուամէլէյէ մախսուս օլան գուբօնլարը թէսլիմինէ ուզաղալ շիրքէթին մէրքէզը իտարէսի էվենէսինտէ թէսլիմէյէ օլունանագը Րէժի շիրքէթինին միւէսսիսլէրինէ մախսուս հիսսէ սէնէտաթը համիլէրինէ իսթար օլունուր։

Իչալու գուբօնլար իլէ պիրլիքտէ շիրքէթին վէզնէսինտէն թէտարիք օլընապլէք օլան պիր պօրտրօ տախի թէսլիմ օլունանագ տը։

8—7

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ԳՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 17 փետրվ.

Ինկլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	097-11/16
Օսմ. էհսամը աչքլյը	17-7/8
» » գաբանտը	17-7/8
» » Սէրի Ա	40-3/4
» » » Գ	25 1/4
» » » Ս	18·
Օթօման 1871	95-3/4
Օսմանկը Պանգասը	11 3/8
Ռուսիա իսթիգրազը	103-1/2
Մըսրը տուչ. մութահքտէ	91-1/8
» հմթիյազը	103-7/8
Տահտա Սանիկէ Մըսրը	84·
Թոլիլտ իսթիգրազը	·
Մա ճաուխթ. էհսամը 1877	·
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-18-6

Բարիզ 17 փետրվ.

Ֆրանս. էհս. 3 % ֆր.	87-92 1/2
» » 4 1/2 %	105-47 1/2
Սէնի Օսմ. էհսամը աչքլյը	18-12 1/2
» » գաբանտը	18-10
Մի-պոտէլ	
Սէրի Գ.	25 75
» Ս.	18 40
Բուամէլի լըմէնտրֆէրի	73-75
Օսմանլը Ռէժիսի էհսամը	517 50
» Պանգասը	536 25
Գրէտի Լիոնէ	727-40
Գրէտի Ֆոնսիէ	·
Դէսնթուար ա'Էսպագնթ	652-50
Միւվէյիշ ագփոնը	2302 50

Ռուսիա 5 % 1877	-
Իթալիա էհսամը	94-25
Մըսրը ֆոնտ. մութահքտէ	476-75
Եունան 5 % 1879	455·
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-29

Վիէննա 17 փետրվ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-30
Բուամէլի լըմէնտրֆէրի ֆի·	36-20
Օսմանլը Ռէժիի աքսիօնը	116-

ԳԱԼԱԹԱ ՈՐՍԱՍԸ

Էահ. ուս. տիւն ագչ. գաբ.	19-31
» » » էն եիւքսէք	19-31
» » » էն աշաղը	19-29
Պու սապահ աչքլյը գ. ք.	19-29
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գաբ.	45-07
» » » էն եիւքսէք	45-07
» » » էն աշաղը գ. ք.	45-05
» » » աչքլյը	45 05
Մըսրը մութահքտէ գաբ.	40 30
Պու սապահ աչքլյը	-
Սէռի Ա.	-
» Պ.	25-10
» Գ.	19-34
Բուամէլի լըմէնտրֆէրի	73-20
Ագչէ փաղի	7-
Ռէբօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիդ »	35·

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8-26
Մթամպոլ պանգասը	7-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-26
Թրամվայ	4-77

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.ում	Ղրշ. Բ.
Պէյազ մէճիտկէ ֆարգը	108-25
Մէճիտլիք »	100-30
Պէշլիք »	103-20
Ալթընըզ »	103-20
Ինկլիզ Լիրասը	110-14
Ֆրանսըզ ալթունը	87-26
Ռօլ	20-05
Գրէմից ալթունը	51-10
Գ.-ը.-ս գաստէր	08-56

ԹԱՍԻՖԻՃ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) լիք քեաղբա	-
50) » »	11-
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	10-
10000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսնտէն

(Նումէրօ 22)

Բէվէնտուզ չէքէրի ըէնկ, ըէվէնտուզ սիյահ ըէնկ 100 թօքտան 150 թօք.

Մատարօյամ սիյահ ինճէ 20 թօք տան 30 թօք.

Մուգավա՝ բաքէթի 16ըգ, մուգավա բաքէթի 20լիք 100ուն 15 բաքէթի.

Պիրինճի նէվ ինկիլիզ սիճիմի 6տան 10 տուղինա.

Թուտկալ 12տէն 20 գըյէ.

Միւճէկլիտ գօլսար 50—70 գըյէ.

Բէնկլի գարթօն 70—100 գըյէ.

Մէչին բէնկլի 80—100 ատէտ.

Ֆիուժ քեաղրը նիւմունէսի վէճճ իլէ միխթէլիթ քիլօտա 40-50 թօք.

Եաէրը ճէտիտ քեաղրը 20 քիլօ. 80—100 թօք.

Սիլինտիրլի էլէք պաթալը 15—20 թօք.

Տարէի ասքէրիյէ միճէլլիտխանէսի լազմէսի իչուն 1306 սէնէի մալիյէսինէ մահսուսէն արնանագ օլան էշեանրն՝ չուպաթն 21ինճի չարչեպիկ կիւնինէ գատար միւնագատասը իճրա վէ 22ինճի բէնճէնպիկ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկնտէն, իթասընա թալիպ օլանլարըն՝ մագամը Սէրասքէրի Մուհասէպաթ տախիէսի շիւպէի մախսուսէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

6 շուպաթ 1890

3—1

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսնտէն

(Նումէրօ 21)

Թահնիյէ իտարէսի տէյրմէնի ի չիւն միւպայաա օլընանագ իբի եիւզ գրրգ մէթրօ պէրիմմիլին իթասընա թալիպ օլանլարըն՝ թարիխը իլանտէն իթիպարէն պիր հաֆթայա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տախիէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

5 շուպաթ 1890

3—2

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսնտէն

(Նումէրօ 20)

Տարէի ասքէրիյէ տէրունինտէ պազգալ վէ սիմիտճի տիւքեանը։

Տարէի ասքէրիյէ տէրունինտէ չէրպէճի վէ սուճը վէ մահալլէպճի տիւքեանը։

Տարէի ասքէրիյէ տէրունինտէ դրաամթխանէ տիւքեանը։

Տարէի ասքէրիյէ տէրունինտէ արգուշհալճը տիւքեանը։

Միւսաֆիրխանէի ասքէրի տէրունինտէ մէէքիւլաթ վէ մէչրուպաթ սաթըճըլարը։

Իսկիւտարտա շարը անպարը իթիխալինտէ ֆէսճի տիւքեանը։

Ալյան սարայ դարուսը խարիճինտէ գարագօլխանէ արսասընտա պարագա։

Գալաթատա Ազապլար գարուսընտա Գալֆաթ մահալինտէ պարագա։

Տէֆթերտար ճիվարընտա Ֆէսխանէ գարշըսընտա պօսթան։

Մամպատա տէրունինտէ պիր պապ պազգալ տիւքքեանը։

Պալատէ մուրագգամ տիւքքեան վէ սարիէնին միւտտէթի գօնթրաթօլարը իսթամ պուլմասընա մէպնի հուլալ իտէճէք իչ եիւզ ալթը սէնէսի մարթընտան իթիպարէն թալիպլէրինէ իճար օլընմագ իւզրէ միւզայէտէյէ վազ օլընը, իչալու չուպաթն երկիրմիսինտէ գարարը գաթիսի վէրիլէրէք գօնթրաթօլարը պիր թանդիմ մարտըն պիրինճի կիւնիւ թէպլիմի իճրա գըլընճաղընտան, թալիպ օլանլարը մագամը Սէրասքէրի Մուհասէպաթ տարիէսի շիւպէի մախսուսընա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

3 շուպաթ 1890

3—3

ԻԼԱՆ

Պահչէ գաբուսընտա 4 նօմէրօլը տիւքքեանտա սաքին միւֆիս թիւֆէնքճի Յովհաննէս Դասապեան զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարըն՝ Դանուննամէի թիճարէթին 170ինճի մատտէսսի մուճիպինճէ ալաճագլարընտ տէֆթերների թանպիմ իլէ ասիմի սիտարլէրէրին իսթիսապ վէ թայինի հագգընտա իսթիշարէ օլընմագ իւզրէ իշպու 305 սէնէսի չուպաթն 17ինճի միւասարֆ օլան ճուսաս երթէսի կիւնիւ սաաթ 7 բատտէլէրինտէ մահբէմէի Թիճարէթը Պահրիյէնին իճլաս օտասընա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Ժիւժ գօմիսէր
Նուրէր

5 շուպաթ 305

Գարարը միւնագասատան իթիպարէն պիր սէնէ զարֆընտա Ռն Գաբանը իսկէլէսինտէն Տէրսաատէթտէ վազը քեաֆֆէի իմարաթա նագլ օլունանագ տագիդին 2 չուվալը պիր եիւք իթիպար օլընմագ վէ իւսկիւտարա չէգարըլճագ տագիդին պէհէր չուվալը իչիւն իսրաճիկ օլարագ թագինէտէն 5էր բարա վէրիրմէք իւզրէ պէհէր պարկիր հիւքիւ 60 բարատա թալիպի էօհտէսինտէ պուլունարղընա, վէ չէհրը ճարրի բումինն 19ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 9ա գատար հէր գաչ բարա վէ էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլ օլունը ի սէ գապալ օլունըպ, անտէն ոնրա թէնզիլ գապալ իտիմէյէճէկինէ պինտէն, նօգանը իլէ նագլ իմմէք վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլերին մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

6 շուպաթ 305 3—1

Գավագ լիման մէմուրը պինպաշը ըրիֆաթլու Սէյտ Մէշմէտ էֆ.-նին՝ սէնէ 306 վէ 27 նիւմէրօլը իլամ մուճիպինճէ թօրխանէի Ամիրէ քէթէպխանէսինտէ ըրիֆաթլու Արիֆ էֆ.-յէ տէյնի օլան մալիւմ իւլ մրգտար մէպալիղին թէավիրէսի գրմնընտա Գազանճը մահալլէսինտէ Շամտանճը սօգաղընտա 14 վէ 16 նիւմէրօլար իւլէ մուրագգամ միւթէսարրըֆի օլորըզը նրոֆ խանէսինին՝ թարիխը իլանտան իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլմիւզայէտ ֆիրուխմէքընա թէչէպիւս օլընճաղը՝ Պէյօղլու պիտայէմ մ.հ քէմէսի իճրա մէմուրիյէթի ճանի պինտէն իլան օլընը։

29 քեանունը սանի 305

Գարթալ ղազասընա թապի Բէնտիք գարիյէսինտէ Թէմիրյէ Նամ մահալտէ թարաֆընը Ավրամ վէ հաճի Իսմայիլ թալալարը վէ լեպը տէրեա իլէ մահտուտ թահմինէն իւչ տէօնիւմ պիր գրթա արագի հայիկ 27 քեանունը սանի 305 թարիխիլէ մահալինճէ մէվզրի միւզայէտէյէ վազ օլունուրընտան, թէպարուր իտէճէք պէտէլի լիրա 100 ղրուշ հիսապլյա թէովիրէ օլունագ իւզրէ թարիխը մէզքիրան իսթիպարէն 61 կիւնտէ իհալէի եվվէլիյէ, վէ 31 կիւն միրուրինտէ տախի թապիպ էօհտէսինտէ իհալէի գարիյէսի իճրա գըլընճաղընտան, թալիպ պուլունանլարըն՝ միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա բէյ ազչէլէրի իլէ պէրապէր Գարթալ մէճլիսը իտարէսի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

4 շուպաթ 305.

ՔԻՐԱԼՐԴ ՏԻՐԲԷՆԱՆ

Սամաթիա ճատտէսինտէ Ագարճա Զէչմէսի իթիթիսալինտէ քեատն տէրունինտէ պիր օտա, պիր մամպախ, պիր գուլու վէ պիր ապտէսխանէ լի միւշթէմիլ քեարկիր պիր տիւքքեան քիրայա էվրիլէճէկ կինտէն, թալիպ օլանլարըն՝ մամպասմըզա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։ 5—4

ԹԷՍՎԻՃԻ ՀԻՍԱՊ

Օ ՖԱՊՐԻԳ ԸԼԻՒՆԻ

350, Պէ.յօղլու ճատտէի քէպիրինտէ ՊՕՆ ՄԱՐՇԵՆԻՆ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

ԳԸՇ ԷՄԹԱԱԼԱԲԸՆԸՆ ՍԱԹԸՇԸ

ԷՐԲԷՔ, ԳԱՏԸՆ ՎԷ ՁՕՃՈՒԳԼԱՐ ԻՉԻՒՆ

ՖԱՊՐԻԳ ԸԼԻՒՆԻՆ ՄԱԶԱԶԱՍԸՆԸՆ սահիպլէրի, գըշ էմթաալարընըն՝ սուհուլթէլէ իլթիրա օլունապիլմէսի իչիւն միւշթէրիլէրինէ հաղրգաթէն էհվէն ֆիյաթը պիր ֆրսաթ թագտիմ իթմէքտէ օլտուգլարը կիպ, իչալու յունվարըն 13ինճի ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ կիւնիւնտէն իթիպարէն Պէյօղլունտա ասպա կէօրիւլմէմիշ պիր ԹԷՍՎԻՃԻԼ ՀԻՍԱՊ եանի «ԼԻԳԻՏԱՍԻՕՆ» պաշչայանաղընը պէյան իտէրէք, հիւրմէթլու էհալինին տախի մէզգիւրը էմթաասան իլթիրա ի տէֆէքլերինէ ասլա չիւհէճէ եօգ տը։

Իչալու սաթըշտաքի ֆիյաթլարըն էհվէն օրմասընը թաստիգ իթմէք իչիւն, էհալինին մէզքիւր մաղազալը թէչրիճի էյէյիպ, կէօզլէրիյէ կէօրէրէք թէէմին օլաճագլարը աչիքտար տը։

Ֆիրուխթ օլունանագ էմթաալար գիրտէքիրէտէն միւրէքքէպ օլուպ, էշսիյէ քի, ֆիրթանլըգ, եունը գուժաչլար, մէթրօիլ ֆանէլլալար, էնվահ չուխալար, եուն գարեօլա էօրթիւլերի, ավ լիչիւն եէլէքլեր, ժէրսէյլէր, դաաբն վէ էրքէք չօրապլարը, շալլար, ֆիչիւլեր, ֆանէլեր վէ պէյազ դէօմլեքլեր, խալըլար, գօրսէլեր, ֆանէլալար, գերավաթլար, մատամօլ վէ ամէրիգան պէղլերի, զոյէթ տայանըգլը կլասէ էլտիվէլէր, էնվահ ճինս պէղլեր, սուփրա թագըլարը, թէլաթօ մալեօրարը, բէյլուչ էլ բէշկիրլերի, քէթէն վէ չերթինք պէղլերնտան եսթագ չարշաֆլըգարը վէ սարիէ։

Քէզալիք միւթէլիթ վէսիլէլերէ ամթաեքի մալարդ տախի էհվէն սաթը.

Իքի էնլի եուն ֆիսթանլրգ՝ արշընը 4 ղ.լըզը 2 3/4 ղ.ա, Բէնկի սաֆի եուն ֆանէլա՝ արշընը 4 ղ.լըզը 2 1/4 ղ.ա, Սաֆի եուն մէրինօս՝ արշընը 3 1/2 ղ.լըզը 3 ղ.ա, Էրքէք իչիւն եուն ֆանէլա՝ 7 ղրշ. Ֆանէլա կէօմլէք՝ 10 ղ. Իրքէքի սաթէն՝ 3 1/2 ղ.լըզը 3 ղ.ա, Եուն եօրկան՝ բարշասը 23 ղ. Ամերիգան՝ 24 եարտալգ 28 ղ. Բէնքի վէ իբէքի բըլիւ՝ արշընը 11 ղ. Կլասէ էլտիվէնէր 4 տիյմէլի՝ 10 ղ. Շուէտ էլտիվէնի 4 տիյմէլի՝ 8 ղ. Գըլուֆը դաաբն չէմսկէսի՝ 16 ղ. Էրքէք իչիւն էօրկիւ եէլէք՝ ատէտի 4 1/2 ղ. Վիյի պէգի՝ արշընը 3 1/2 ղ.լըզը 2 1/2 ղ. Սուֆրա բէշկիրլերի՝ տուգինասը 24 ղ. Պրօսէ եաագլար իչլէմէյի մէնտիլէր՝ տուգինասը 6 ղրշ. Էրքէք կէօմլէյի էյի ճինս 13 ղրշ.

Թէսթիրօ Մալեօլարը, Կիւզել Գօղուլար, Ինճէ Պէյազ Զամաշը Թագըմը։

10—7

ՁՂԱՑԻՆ

ՀԻՍԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ

Լ-ա-ռ-ա-ռ-Ի-ա-ր-ա-ռ-ա-ր-ա-ն-ա-ր-ա-ն-ա-ր-ա-ն